

otvoritvijo moderne šole v Podlehniku in s prireditvami v Desencih, Lovrencu, na Hajdini in v Ptujju so občani proslavili svoj praznik

»Ko boste sedeli v lepih prostorih, čutite svojo dolžnost...«

potem ko je predsednik občine Ptuj Franjo Rebernak otvoril slavnostno sejo v telovadnici nove osnovne šole, je pozdravil delegacijo bratske občine Arandjelovac, ki jo je vodil predsednik Svetomir Lalovič, dr.

nika v Avstriji Franca Simoniča, člana RK SZDL, Lojzeta Briškija, člana sekretariata CK ZKS, Ivana Bratka, direktorja Državne založbe Slovenije, Ivana Potrča, pisatelja, Jovana Dobrijeviča, polkovnika JLA, komandanta vojaške-

randjelovac za trajno zahvalo podelijo plaketo občine Ptuj. Prav tako pa so plakete podelili 21 aktivistom in zaslužnim občanom.

Na predlog kolektiva šole so odborniki sklenili poimenovati novo šolo po Martinu Koresu, zaslužnemu revolucionarju pred vojno in v prvih dneh tistih težkih trenutkov. Martin Kores se je rodil 4. novembra 1896, njegovo predanost revoluciji pa je pokončal 1941. leta gestapo.

Pripadniki teritorialnih enot, JLA in ptujskega aerokluba so po seji izvedli uspešno vajo, s katero so dokazali pripravljenost naših oboroženih sil, upreti se vsakršnemu sovražniku.

Podlehniški šolarji in člani folklorne skupine Vinko Korže iz Cirkovcev so pred odkritjem spominske plošče in otvoritvijo šole, pripravili kulturni spored, potem pa je prevzel besedo član izvršnega sveta dr. Vladimir Bračić. Njegove besede so se udeležencem slavja vtisnile v globok spomin. Izrečene so bile tako, kot jih lahko pove samo rojak rojaku. Segel je v čas, ko so pomožni učitelji pred 170 leti pričeli poučevati otroke tega haloškega predela. Mladj generaciji je namenil pomembne besede: »Prav je, da se je SO odločila za gradnjo šole kljub težkim trenutkom. Ko boste sedeli v lepih prostorih, čutite svojo dolžnost. Učite se, da

Gostje in odborniki na slavnostni seji skupščine občine

Teritorialci po dobro opravljeni nalogi

Tudi gasilci iz Hajdine so »krstili«

boste nadaljevali šolanje, pripraviti se morate za jutrišnji dan. Ne samo, da boste vihteli motike in pridelovali dobro vino, ki so ga v preteklosti pili predvsem drugi, doseči morate mnogo več. Učitelji, skrbite, da bodo naši otroci dobili znanje in tudi starši ne stojte ob strani...»

Pot nas je potem vodila v Lovrenc na Dravskem polju, kjer so pripravili izseljeniški miting. Udeležilo se ga je precejšnje število izseljencev, zdomcev in domačinov, ki jih je najprej pozdravil predsednik krajevne skupnosti Franc Dolenc, potem pa so govorili še Anton Zagar, podpredsednik SO Ptuj, Anton Intrišnjičan, predstavnik Slovenske izseljeniške matice, in dipl. inž. Anton Drevenshek. Pripravili so tudi bogat kulturni spored, ki so ga izvedli pevci mešanega zbora iz Lovrencu, folklorna skupina Vinko Korže iz Cirkovcev ter pionirji osnovne šole. Ob koncu pa so nastopili še domači gasilci z novo motorno brazgalo. Ze v soboto zvečer pa so imeli v Lovrencu kresovanje, ki se ga je udeležilo več kot 200 ljudi. Tudi hud naliv v nedeljo popoldan ni mogel skaliti: vzdušja. (Nadaljevanje na 2. strani)

Ob odobranju vseh prisotnih je predsednik SO Ptuj Franjo Rebernak predal plaketo predsedniku Arandjelovca Svetomiru Laloviču

Vladimirja Bračića, člana IS Slovenije Mitjo Vošnjaka, Jugoslovanskega veleposla-

ga okrožja Maribor, svojce Martina Koresa ter ostale goste.

Po uvodnem predsednikovem govoru, v katerem so zvenele trdne besede o povojnem obdobju, ki nas je obogatilo in izrinilo razloge za pesimizem, so odborniki z navdušenim odobravanjem sprejeli listino o pobratenju občin Arandjelovac in Ptuj, prav tako pa so sprejeli tudi odločitev, da občini A-

Dr. Vladimir Bračić je odprl vrata v povsem nov svet

VREME

do nedelje, 22. avgusta 1971

Zadnji krajec bo v petek, 13. avgusta ob 11.55.

Napoved: do 16. avgusta bo spremenljivo vreme z nevihtami in hudimi plohami. Za tem bo do petka, 20. avgusta sončno in vroče do 30 stopinj C. V petek, 20. avgusta in v soboto 21. avgusta bodo hude nevihte in ohladilo se bo. V nedeljo, 22. avgusta bo sončno, vendar ne topleje kot 21 stopinj C.

Nadaljnji izgledi za vreme do konca meseca avgusta: sončno suho, vroče do 30 stopinj C.

Alojz Cestnik

Kaj bi morale storiti delovne organizacije in zavodi ter drugi za stabilizacijo gospodarstva v ptujski občini

Priporočila skupščine

Poglavitni del bremen v prilagajanju novim razmeram bodo nosile organizacije združenega dela, ki morajo v okviru lastnih možnosti in sil iskati poti za uravnoteženje svojega gospodarskega položaja v skladu s splošnimi načeli gospodarske stabilizacije. Zato bi morali organi upravljanja tekoče spremljati poslovanje svoje organizacije in preverjati poslovno politiko glede proizvodne usmeritve, odnosa do obratnih sredstev in likvidnosti ter investicij in politike osebnih dohodkov.

Finančni položaj gospodarstva v ptujski občini se je v prvih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani močno poslabšal. Dinamika rasti skupnih izdatkov gospodarskih organizacij je hitrejša od skupnih prejemkov. Med izdatki so najhitreje naraščali materialni stroški in osebni dohodki. Povečale so se terjatve do kupcev izven občine, poslabšala pa likvid-

nost gospodarstva in s tem ptujske kreditne banke. Tako stanje terja, da delovne organizacije resnično zaostrijo izterjavo čezmernih dolžnikov. Pri prodaji pa naj dosledneje preverjajo plačilno sposobnost svojih kupcev. Pri delitvi dohodka bi morale delovne organizacije v bodoče usmerjati več sredstev za lastna obratna sredstva, da s tem osvobodijo prevelike ali izključne bančne odvisnosti.

Za izboljšanje likvidnosti mora Kreditna banka Ptuj, na katero je vezan večji del gospodarstva ptujske občine, poskrbeti predvsem za svojo lastno trajno likvidnost, da ne bodo ovirane v svojem poslovanju tiste delovne organizacije, ki dobro poslujejo in brez bančnih kreditov. Zato naj Kreditna banka Ptuj sprejme svoj stabilizacijski program in ga do 31. avgusta letos posreduje zboru delovnih skupnosti SO Ptuj.

Razmeroma velika anga-

žiranost sredstev poslovnega sklada gospodarskih organizacij v obratnih sredstvih in pomanjkanje investicijskih kreditov so v preteklem obdobju omejili vlaganje v osnovna sredstva in v razširjeno reprodukcijo. Zato gospodarstvo ptujske občine v intenzivnosti vključevanja novih kapacitet močno zaostaja za doseženim razvojem v SR Sloveniji. Da bi zaustavili ta negativen pojav in pospešili gospodarsko rast, morajo predvsem tiste gospodarske organizacije s področja industrije in kmetijstva, ki so nosilke perspektivnega gospodarskega razvoja v občini, izdelat investicijske in razvojne programe, za katere bo možno sofinanciranje s sredstvi, ki so namenjena za pospeševanje razvoja manj razvitih občin v SR Sloveniji. Občinska skupščina bo k temu pomagala z davčnimi olajšavami, dodelitvijo zemljišč in z nekaterimi drugimi oblikami.

Neskladja in pretirane razlike v večini osebnih dohodkov narekujejo ustrezno akcijo za družbeno usmeritev delitve dohodka in osebnih dohodkov. V ta namen so sindikati, gospodarska zbornica in izvršni svet SRS sklenili splošni družbeni dogovor o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah združenega dela. Po teh dogovorih morajo delovne organizacije in organi podpisati samoupravne sporazume in uskladiti delitev dohodka in osebnih dohodkov po načelu in merilih, ki jih določa zakon in družbeni dogovori. Pri delitvi osebnih dohodkov je treba izdatke za razna povračila in nadomestila uskladiti z določbami samoupravnih sporazumov ter preprečiti vsako zlorabo in nezasluzene prejemke.

Vse navedeno predstavlja razširitev naporov za uresničitev ciljev družbene reforme in stabilizacije. Občinska skupščina pričakuje, da bodo vse gospodarske organizacije in samoupravne skupnosti v skladu z akcijskim programom predložile zboru delovnih skupnosti občinske skupščine v oceno svoje stabilizacijske programe do 15. septembra 1971.

KO BOSTE SEDELI V TEH PROSTORIH

(Nadaljevanje s 1. strani)
Ljudje so napolnili gostinske lokale in bližnje hiše, pripravljali odbor pa je na željo izseljencev in zdorcev priredil srečanje z občani, starejšimi nad 75 let. Izvedeli smo tudi, da je prišel dva dni pred srečanjem v Lovrencu, Janez Medved iz Kanade, ki je bil tako najbolj »oddaljeni« izseljenec.

Prireditev pa še ni bilo konec. Podali smo se proti Desencem, kjer je bilo slavnostno združeno s krstom nove

Oglasili smo se še v Hajdini, kjer so marljivi gasilci prav tako pripravili krst nove brizgalne, le da so to čast prepustili najstarejšim članom društva, častnemu predsedniku Jožetu Pišek, Janezu Lipovšku in Francu Zupančiču.

Dan, bogat prireditev, se je nagibal v noč. Odhajali smo na domove z zavestjo, da smo bili priče dogodkom, ki se bodo še kako urezali v zgodovino krajev, pa tudi

Vaščani in okoličani Desenc so bili v pričakovanju gostov iz Ptuja in dežja...

črpalke. Krsta žal nismo dočakali, kajti po enournem čakanju napovedanih predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ni bilo. Ljudje kar niso mogli skriti razočaranja, morda pa so v upanju le uspeli, le da smo bilj takrat mi že na drugem koncu.

občine. Odhajali smo z zavestjo, da je haloškim šolarjem zasijalo sonce, da so se izpolnile dolgoletne želje gasilcev ter da se bomo z izseljenci in zdormci še velikokrat srečali.

Reportažo pripravil
D. Utenkar

Tržišče in cene

STOP - za »nove izdelke«

Gotovo ni sestanka gospodarstvenikov ali skupščinskega odbora, da ne bi govorili o cenah, o njihovi stalni rasti, čeprav so že toliko časa zamrznjene.

Cene so resnično pod kontrolo že od konca prejšnjega leta, vendar rastejo iz meseca v mesec. To se dogaja tudi zaradi zakonitih dovoljenj za korekcijo cen, da bi jih izenačili s cenami v svetu. Cene je mogoče povečati tudi po sporazumu v gospodarski zbornici. Toda največji del premikov v cenah gre mimo teh legalnih kanalov. Kako?

Največkrat gre za »nove izdelke«. Sedaj namreč, kot tudi prej, zamrznitev cen ni veljala za nove izdelke, da ne bi vplivali na zoževanje asortimana blaga na tržišču. Seveda so mnogi videli v tem možnost za izigravanje predpisov in povečavali cene skozi zadnja vrata. Izdelke so malenkostno spreminjali, pogosto samo njihov naziv ali embalažo in jih prijavljajo kot nove dobili pravico prodajati po višji ceni. Ta »igra« je sedaj spregledana in ni več tako uspešna, čeprav jo hočejo mnogi še nadaljevati in po tej poti izposlovati zvišanje cen in pri tem večkrat celo uspejo.

V zadnjih nekaj mesecih je bilo nad 800 zahtev pri zveznem zavodu za cene do vpisu v register novih proizvodov. Iz Srbije je prišlo

325 takšnih zahtev; iz vatske 269, iz Slovenije iz Bosne in Hercegovine iz Makedonije 40. V tem pogledu prednjačijo proizvajalci in predelovalci mesnih izdelkov.

Strokovnjaki zveznega voda za cene so priznali nove izdelke le nekaj proizvodov, medtem ko nekateri še tehtajo. Ob tej priložnosti ni odveč poudariti ni ravno povsem enostavno brez podrobne analize štiti ali je nekaj nov izdelkov ali ni. Zaradi tega žal zavrnejo le, če se na pogled vidi, da je nov izdelek samo v zamenjavi imena ali embalaže. Na žiški torej ni toliko proizvodov, kolikor bi glede na stalne prijave ralo biti.

V zvezni gospodarski komisiji so sklenili vsem razvoj živinoreje, kot mahinacijam naprav, nec. Ustanovili so posebno komisijo, ki jo sestavljajo strokovnjaki, ki si bodo drobno ogledala vse nove izdelke in katere nje bo odločilno vplivalo končno odločitev, je ne delek nov ali ne.

Po vsem tem bo, ko vitez, zaprt še zadnji skozi katerega so ub nove, višje cene. Sam se ne bo pojavil kakšen naš gospodarstvenik namreč zelo »inventiv

INDUSTRIJSKI PLINI ŠKODLJIVI ZA KMETIJSKE RASTLINE

V bližini industrijskih objektov se vse pogosteje opažajo poškodbe na rastlinah. Nekateri industrijski spuščajo v zrak mnoge škodljive snovi, občutljivost rastlin pa je tudi različna. Tovarne aluminija, cementsa, superfosfata, emajla in porcelana izločajo v atmosfero strupen plin fluor. Najbolj občutljiva za fluor je vinska trta, češnja, jablana. Fluor povzroča razkroj zelenila ali klorofila. Poškodbe na drevesih opazimo lahko tudi v bližini tovarn, kjer pražijo rude, ki vsebujejo žveplo. Škodo dela predvsem žveplov dioksid, na katerega so rastline skoraj bolj občutljive kot človek. Krone dreves so v smeri, iz katere prihaja plin, pogosto močno poškodovane. Robovi listja in konice vršičkov se začno sušiti in listje se deformira. Nekate-

re tovarne spuščajo v mnoge strupene snovi, v zraku fino poraz. Veter jih odnaša po vsej strani, kjer se vsedejo rastline, človek in živali te rastline uživajo, in počasi zastrupljajo. Sprejemajo tudi veliko živo strupenih snovi z rastlinskega in živalskega izvora, nekaj pa tudi kom in vodo.

Tako ima industrija poleg prednosti tudi be strani. Sprva je bil vpliv strupenih le v ožjih okolicih in v gosto naseljenih dandanes pa tudi že v krajih, ki so bolj odd

TEDNIK,
vaš list

Start nove federacije

rih jugoslovanske državne politične zgradbe je končan, kakor je bilo določeno z ustavnimi amandmaji. Predsednik Tito je po izvolitvi za predsednika oblike in ni mogel ustreči nam mnogih delovnih skupnosti, da bi ga izvolili za dosmrtnega predsednika. Z resnično cenim to znanje in se zanj globoko veseljujem — je rekel predsednik Tito ob izvolitvi. Zelo pa ostati v tej funkciji na tem položaju samo tako dolgo, dokler jo bom lahko resnično opravljal, ali pa kakšno leto, da bi pomagala novemu vodilnemu telesu — predsedstvu SFRJ, da bo začelo popolnoma normalno funkcionirati.

Novo predsedstvo SFRJ moralo kot kolektivni organ na čelu naše samoupravne skupnosti misliti na skupne interese vseh naših delovnih ljudi, vseh naših narodov in narodnosti ter skrbeti za interese vseh republik in pokrajin.

Vrh države je zamišljen v sistem samoupravnih organizacij, ki se bodo vzajemno dopolnjevale v delu in stremele k čim odgovornejšemu opravljanju svojih funkcij. Tako bo predsedstvo SFRJ koordiniralo svoje delo z zvezno skupščino, zveznim izvršnim svetom in organi republik in pokrajin.

Posebno vlogo je dobil nov formiran zvezni izvršni svet, ki je začel takoj z delom. Po zakonu je ZIS kolektivno telo zvezne skupščine, ki odgovarja za delo celotne zvezne uprave.

Ustavne spremembe so bile sprejete, da se spremeni značaj zveznega izvršnega sveta v tem smislu, da bo njegovo delo bolj resorno. Hkrati je ustanovljenih svetov zveznih sekretariatov, katerih predstojniki so enakovredni člani ZIS. Ustanovljen je tudi sekretariat za kmetijstvo po zahtevi poljanec v zvezni skupščini, kar so problemi in vprašanja, ki jih je treba reševati na celotno državo, posebno glede odkupnih cen, kmetijskih pridelkov in napredka kmetijstva.

Od prejšnjega izvršnega sveta je novi prevzel obveznosti, ki se bistveno razlikujejo od tistih v prejšnjih obdobjih. Predvsem je novost v tem, da se rešujejo skupni interesi republik in pokrajin ob njihovem enakopravnem sodelovanju pa tudi odgovornosti.

Po tem, kar je bilo rečeno ob ustanovitvi novega zveznega izvršnega sveta v razpravi predsednika Džemal Bijediča, bo novi iz-

Delo sveta za kmetijstvo in gozdarstvo

vršni svet drastično prekinil obstoječo prakso nespoštovanja zakonov in dogovorov ob jasno razmejenih odgovornostih, da bi se ustvarilo »vzdušje zaupanja in odpravo stanje, v katerem najslabše uspeva tisti, ki ustvarja dohodek v proizvodnji in z delom in pri tem spoštuje sprejete norme.

Vsa prednost bo zagotovljena gospodarskim gibanjem, ker je vse večji del gospodarstva v stanju, da ne more izplačevati osebnih dohodkov, treba pa je ustvariti tudi rasti stroškov cen. Uvedena bo dosledna kontrola dohodkov zunaj delovnega razmerja in efektov davčni sistem. Potrošniško mrzlico bo treba ukrotiti in vsak se bo lahko iztegnil le po dolžini odeje.

Stabilne družbe namreč ni brez stabilnega gospodarstva, stabilnega gospodarstva pa ni, dokler delovni človek nima zagotovljene pravice do odločanja o življenjskih problemih.

AB

Oba zbora ptujske občinske skupščine sta julija 1969 izvolila svet za kmetijstvo in gozdarstvo SO Ptuj. Ker mu je prejšnji mesec potekel mandat, je svet podal ustanovitelju poročilo o dviletnem delu. Odborniki SO Ptuj so ga obravnavali na zadnji skupni seji.

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo si je v vsej svoji mandatni dobi prizadeval pristopiti k najaktualnejši problematiki s področja kmetijstva, gozdarstva in lova ter k oblikovanju ustreznih predlogov in zaključkov za občinsko skupščino in druge. Svet je med drugim pripravil tudi gradivo za sejo občinske skupščine, na kateri je tekla osrednja razprava o stanju in nadaljnjem razvoju kmetijstva v ptujski občini.

Svet je v pretekli mandatni dobi imel zelo ugodno kvalifikacijsko strukturo. V njem so sodelovali štiri kmetje, od katerih so bili trije odborniki in eden republiški poslanec. Ostali

člani so bili visokokvalificirani delavci, zastopniki kmetijskih delovnih organizacij ter s področja lovskega in gozdnega gospodarstva. Ze iz sestave članov sveta je mogoče sklepati, da je zmožni kvalificirano in dovolj tehtno razpravljati ter sprejemati ustrezne predloge in sklepe s področja pristojnosti.

Svet je v pretekli mandatni dobi imel 8 sej, na katerih je razpravljalo o najaktualnejših temah s področja pospeševanja kmetijske proizvodnje po posameznih panogah, srednje- in dolgoročnega usmerjanja in načrtovanja kmetijstva, organizacijskega in ekonomsko političnega usmerjanja,

obravnavo predlogov, zakonov in ukrepov za napredek kmetijske proizvodnje. Tako je svet izdelal predloge za šest odlokov s področja kmetijstva, gozdarstva in lovne gospodarstva, ki jih je ptujska občinska skupščina brez bistvenih pripomb sprejela.

V svojih razpravah je svet posvetil mnogo časa tudi problematiki živinorejske proizvodnje, predelave in trgovine, proučevanju možnosti razvoja sadjarske proizvodnje ter organizaciji kmetijske pospeševalne službe v občini Ptuj. S temi razpravami so člani sveta pripomogli k temeljiti analizi nadaljnega razvoja agrarnega kompleksa v severovzhodni Sloveniji. Svet je opozoril na bistvena področja, ki jih pri programiranju dolgoročnega razvoja ne bi smeli prezreti. Tukaj so predvsem postavili vprašanje gradnje novih klavnih kapacitet in mesne predelovalne industrije. Za ptujsko območje je značilno, da razpolaga z velikimi potencialnimi možnostmi za marne panoge kmetijske proizvodnje. Z usmeritvijo hribovskega oziroma gričevnatega sveta v travniško-pašniško smer, na njivskih površinah pridelovati več krmnih rastlin, predvsem koruze ter zagotoviti čim več novih obdelovalnih površin, je bilo vodilo sveta.

Kmetje vlagajo znatna lastna sredstva v razvoj svojih kmetij. Pri tem se je svet zavzemal, da bi kmetje ta sredstva programsko usmerjali in vezali za investicijska sredstva kmetijskih delovnih organizacij in bank. Kmetijske delovne organizacije bodo letos vložile pomembna sredstva za kratkoročne in obratne kredite ter kratkoročne in srednjeročne investicije iz hranilno kreditnih služb za modernizacijo in preusmeritev kmetij. Da bi razvoj zasebnega kmetijstva hitreje napredoval in se razvil v blagovno tržno proizvodnjo, se je na predlog sveta vključila tudi skupščina občine Ptuj, ki je s spremenjeno davčno politiko in davčnimi olajšavami za tiste, ki investirajo, dala možnosti za hitrejšo preusmerjanje in modernizacijo kmetij.

Člani sveta so si tudi v drugih področjih prizadevali s konstruktivnimi prispevki in aktivnim sodelovanjem čim več doprinesiti k takemu oblikovanju zaključkov in sklepov, ki bodo v prid hitrejšemu in skladnejšemu razvoju kmetijstva in gozdarstva v ptujski občini.

OR

Novo večanje cen

Časopisje prinaša vesti, kakšno povečanje cen je bilo v juniju. Toda to velja za Jugoslavijo, v Sloveniji imamo sicer tudi povečanje cen za 1 odst., toda v aprilu in maju smo imeli povečanje po 2 odst.

Pri cenah živil na drobno, to so cene v trgovini in na živilskem trgu, smo imeli v Sloveniji v juniju celo rahlo znižanje, kajti pocenile so se vrtnine in sadje, pri ostalih vrstah živil pa ni večjih sprememb razen pri jajcih, ki so se že začela dražiti. Pri industrijskih izdelkih pa se sedaj uveljavlja povišanje cen, ki ga že nekaj časa registriramo v tovarnah. Povečanje cen industrijskih izdelkov je najmočnejše pri tekstilu, nadalje se močno draži gradbeni material, obutev in še nekateri proizvodi.

V merilu vse države pa je močno povečanje cen za živila, namreč za 6,1 odst., kar je odločilno vplivalo na povišanje skupnega indeksa cen, ki so v juniju za 2,4 odst. večje, kot so bile v maju.

To povečanje potrošniških cen se kaže v indeksu življenjskih stroškov. V tem indeksu so izdatki za hrano, ki tvorijo pri nas do dveh petin skupnih življenjskih izdatkov, bolj poudarjeni kot pri pregledu za sebe. Ker smo za Slovenijo

ugotovili, da so se cene za živilske predmete znižale, za industrijske pa v enaki meri povišale. Je indeks življenjskih stroškov v juniju natanko na isti višini, kakor je bil maja. V zveznem merilu pa je drugače in prav močno povišanje življenjskih stroškov je dalo povod za vesti o visokih cenah. Življenjski stroški v merilu SFRJ so se namreč od maja do junija povečali za 4,1 odst., to pa je največje povečanje, kar smo jih imeli od časa reforme dalje. Povečanje so povzročili družinski izdatki za prehrano, ki so se povečali za 7,3 odstotka, v Sloveniji pa smo videli, da so se izdatki za hrano celo zmanjšali.

Od vseh vrst cen so se najbolj podražile cene v tovarnah, to je pri industrijskih proizvajalcih. Povečanje cen v industriji pomeni čez nekaj časa povečanje cen v trgovini na drobno, zato je napoved tudi za naprej slaba.

Kemična industrija je povečala cene za 13,8 odst., industrija gradbenega materiala za 10,8, kovinska industrija 8,4, živilska industrija 5,2 in papirna industrija 0,7 odst.

Druge industrije junija niso spremenile cene. V prvem polletju je povečanje tovarniških cen za 15,5 odst.,

torej zelo velika podražitev. Med njimi so največje podražitve pri nafti (za 53,6 odst.), pri črni metalurgiji (44 odst.) in pri premogu (39,7 odst.), najmanjše pa pri kemični, ki je cene zvišala junija, pri usnjarski industriji ter elektroindustriji.

Če pogledamo še cene v gostinstvu, za katere je v zadnjem času mnogo pritožb, je v jugoslovanskem merilu od lanskega prvega polletja povečanje za 19,7 odst., v Sloveniji pa 16,7 odst. Povečanje je največje pri prenočitvah, ki so v Sloveniji za 22,6 odst. nad lansko višino, v zvezi pa 20,5 odst. Enako povečanje je pri hrani, manjše pa pri pijacah.

Najbolj zanimive pa so vedno spremembe pri indeksu življenjskih stroškov, ki so odločilnega pomena za določanje višine pokojnin in tudi osebnih dohodkov. Pri življenjskih stroških smo že nekaj mesecev nad lansko letoletno spremembo: v SFRJ so za 14,3 odst. nad lansko višino, v Sloveniji pa za 13 odst.

Imajo besedo organi samoupravljanja?

V junijski številki informacij Službe družbenega knjigovodstva Maribor smo lahko opazili, da so večjo pozornost posvetili poslovavnju Opekarnе Pragersko. Takole smo lahko prebrali:

»Opekarna Pragersko je razširila svojo dejavnost tudi na sektor gradbeništva, in sicer do tretje faze gradnje in grad v lastni režiji stanovanjske in druge gradbene objekte. Pri izvajanju gradbenih del se poslužuje privatnih kooperantov; v takem smislu nastopa le kot posrednik med investitorjem in privatnim izvajalcem del, s tem, da daje privatnim koperantom ves material.

Naša služba je pregledala poslovanje gradbene dejavnosti, predvsem stroškov in realizacije (po objektih) in pri tem ugotovila izgubo 353.317 dinarjev. Vzroki izgube niso bili analizirani, so pa le-ti objektivnega pa tudi subjektivnega značaja (slaba predkalkulacije, čezmerna poraba materiala, slaba organizacija ipd.) Skoraj na vseh gradbiščih so bile ugotovljene izgube. V nekaj primerih si je investitor dobil druge izvajalce, ker Opekarna ni izpolnjevala pogojev, tako glede kvalitete kot tudi glede roka izgradnje.

Ed problematična gradbena dela, ki jih je Opekarna izvajala z izgubo, bi lahko uvrstili tudi gradnjo pritične farne za 10.000 brojlerjev. Investitorja sta v tem primeru bila direktor in uslužbenec komercialne Opekarnе in sta kot partnerja sklenila z delovno organizacijo (Opekarno) pogodbo za 250.000 dinarjev, ki jo je v imenu Opekarnе podpisal direktor (investitor), v imenu investitorjev ponovno direktor in komercialist. Zanimivo pri tem je to, da je pogodba glasila na nižji znesek (250.000) kot pa znesek, ki je predviden po predračunu gradbenih del (294.409 dinarjev); poleg tega farma ni bila zgrajena kot pritični objekt za 10.000 brojlerjev (piščancev), temveč kot enonadstropni objekt s kapaciteto 20.000 brojlerjev, pri čem je cena izgradnje objekta ostala nespremenjena. Kdo je izdelal projekt za enonadstropno zgradbo in koliko znašajo predračunski stroški za nadstropje, investitorja (direktor in komercialist) nista hotela pojasniti.

Prav tako je zanimiva ugotovitev, da so v knjigovodstvu med evidenčnimi

stroški za gradnjo farne prikazani tudi neobračunani stroški; le-ti so bili knjiženi na zalogi nedokončane proizvodnje, medtem ko material ni bil komisijsko podpisan, čeprav je objekt (farma) tehnično prevzet in predan investitorju dne 3. decembra 1970.

Toliko o ugotovitvah Službe družbenega knjigovodstva. Preostane nam še vprašanje, ali so organi upravljanja in samoupravljanja seznanjeni s temi ugotovitvami, in če so, kaj so storili glede odgovornosti.

Morda ob koncu le še to: zadnja leta opazamo, da je več vodilnih osebnosti podjetij in zavodov pričelo s »popoldansko obrtjo«. Hote se postavlja vprašanje, kje je moralno, politična odgovornost teh članov socialistične družbe, spet pa lahko razmišljamo, ali je ta socialistična družba zares sprejemljiva za vsakršno dodatno pridobitno delo?

D. U.

V Slovenski Bistrici ustanovljajo sindikalno podružnico delavcev, zaposlenih pri zasebnikih

Mnogi se vabilu niso odzvali

Občinski sindikalni svet je že letos spomladi odločil, da bodo ustanovili sindikalno podružnico delavcev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih. O pripravah smo se pogovarjali s tajnikom sveta Ivanom Frangežom, ki nam je povedal, da so najprej pripravili spisek vseh tistih, ki delajo pri privatnikih. Ugotovili so, da je teh občanov kar 340. Vsem so poslali anketne liste, na katerih naj bi napisali, ali bi se želeli včlaniti v bodočo podružnico.

Le 40 občanov je vrnilo izpolnjeno anketo, od tega jih je pritrdilno odgovorilo 22, negativnih odgovorov je bilo 11, sedem anketirancev pa je sporočilo, da niso več v delovnem razmerju.

Iz ankete smo lahko razbrali, da se za včlanjenje v sindikalno podružnico niso odločili predvsem tisti, ki bodo kmalu odšli na služenje vojaškega roka ter tisti, ki so pred upokojitvijo.

Tajnik Ivan Frangež nam

Letošnji pridelek hmelja slab

Kot je znano, je na ptujskem območju, vse od Pragerskega, Vidma pri Ptujju, Markovec in tja do Zavrča in Ormoža že okrog 85 hektarjev zemljišč, na katerih raste zelena roža, ki ji pravijo hmelj.

Letos se je, kot je v pogovoru dejal Maks Vavpotič, upravnik DE v Turnišču, ki ima v svojem planu pridelovanja kmetijskih dobrin tudi pridelovanje hmelja, na območju Vidma in Tržca se jim je ta roža izneverila. Krivda v pomanjkljivih agrotehničnih ukrepih ali brezbrzičnosti tistih, ki so za hmelj zadolženi, temveč je letos hmeljarjem pošteno zagodla letošnja suša, ki je »obrala« kar dobro tretjino pridelka. To pomeni, da bo dohodek znatno manjši od predvidenega. Vavpotič je dejal: »Srečni bomo, če bomo z letošnjim pridelkom hmelja pokrili proizvodne stroške.«

Pridelovanje hmelja ni preveč poceni. Samo obiralce so v lanskem letu na Vidmu izplačali nekaj nad 20 milijonov starih dinarjev. Hmelju pa je treba skrbno

streči že od zgodnje pomladi vse do obiranja, kar stroške še poveča. Letos je suša opravila svoje, ker ni in ni hotelo biti dežja. Kobule

Lani pri obiranju hmelja

(cveti) so sicer v hmeljiščih lepo razvite, vendar zelo redke pa tudi hmeljeve rastline so v rasti zelo zaostale.

Bliza se čas obiranja hmelja. Lani ga je obiralo v hmeljišču v Vidmu blizu 400 obiralcev, toliko jih pričakujejo tudi letos, saj je za obiranje med domačini dokajšnje zanimanje. Letos bo kombinat plačeval za merico lepo obranega hmelja 3 dinarje kar je 0,60 dinarja več kot lani. Mesto denarja pa bodo lahko tisti, ki bodo že-

leli, dobili kot plačilo zalicnic. Lani so obiralcem hmelja dali za plačilo nekaj nad deset ton pšenice.

Na Vidmu bodo v naslednjih treh ali štirih letih hmeljišča povečali od sedanjih 15 na 40 hektarjev, na celotnem območju kmetijskega kombinata pa na 100 hektarjev. Trenutno še niso bojzani, da hmelja ne bi mogli pravočasno obrati, če bi bodo hmeljišča povečali.

skoraj sto odstotkov. Količnik pa bi glede obiranja nastale težave, bodo nabavili stroje za obiranje. Ti niso preveč noceni, saj velja takšen stroj kakih 60 milijonov dinarjev, njegove »roke« pa niso tako spretne kot so roke obiralca pa tudi obiralcev ter je treba še tudi za strojem »pospravljati« oziroma bolj na čisto obirati zeleno rožo, ki ne sme dobiti oziroma porumeneti, kar tedaj izgubi na kakovosti. FH

RAZPIS

Šolski center za kovinsko stroko v Ptujju ponovno razpisuje za šolsko leto 1971/72

še 25 prostih mest za 1. razred poklicne kovinarske šole, ker bo odprl 3 prve celoletne razrede.

V šolo se lahko vpišejo tudi dekleta. Šola izobražuje naslednje poklice: orodjar, strugar, strojni ključavničar, stavbni ključavničar, rezkalec, brusilec, klepar, kovač in umetni kovač. Šola je celoletna in traja 3 leta. Učenci prejemaajo v času šolanja brezplačno toplo malico, delovno obleko, najboljši učenci dobivajo štipendije. Na razpolago je 45 štipendij za vse poklice.

Vpisni pogoji:

1. svojeručno napisana prošnja, kolkovana z 1 dinarjem;
2. spričevalo o končani osemletki;
3. zdravniško spričevalo;
4. rojstni list.

Prošnje sprejema ravnateljstvo šole do 20. avgusta 1971.

Šolski center za kovinsko stroko Ptuj

Akcijski program obč. sveta Zveze sindikatov Ptuj za uresničevanje resolucij II. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije

(Nadaljevanje in konec)

15. Kadrovska politika
Zavzemati se, da postane kadrovska politika sestavni del celokupne politike in aktivnosti na vseh področjih v občini.

Zagotoviti, da bodo do konca leta 1972 v vseh temeljnih organizacijah združenega dela sprejeti dolgoročni načrti o kadrovski politiki in pravilniki o izobraževanju ter štipendiranju. Zavedati se, da bodo do konca 1971. leta sprejeti v vseh temeljnih organizacijah združenega dela akti o sistemizaciji delovnih mest in vztrajati na uveljavitvi v njih določenih posebnih pogojev za zasedbo posameznih delovnih mest.

Podpirati le tiste reelektijske postopke v delovnih organizacijah, ob katerih se dosledno uveljavlja načelo, da naj manj sposobnega zamenja sposobnejši. Sprožiti pobudo, da se dosedanja praksa uveljavljanja reelektije v posamezni delovni organizaciji preuči zlasti z vidika odgovornosti vodilnih delavcev in individualnih izvršilnih organov.

Nasprotovati tendencam uklinjanja vodilnih delovnih mest ter vztrajati na širšem

uveljavljanju individualnih izvršilnih organov na vseh ravneh notranje samoupravne organizacije.

Kadrovanje v predstavniške in samoupravne organe ter v organe družbenopolitičnih organizacij mora biti stvar in pravica vseh družbenopolitičnih organizacij v občini, ki morajo zagotoviti demokratičnost, javnost in vpliv delovnih ljudi na kadrovsko politiko v občini.

Vztrajati, da bo izbor kandidatov za predstavniške organe v kandidacijskem postopku utemeljen na avtoriteti tovarštva, sposobnosti, prizadevnosti in moralno političnih kvalitetah posameznika.

16. Kadrovska politika v sindikatih

Aktivno sodelovati v vsebinskih in kadrovskih pripravih na kongrese strokovnih sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije. Preučiti delegatski princip volitev in delovanja izvoljenih članov sindikalnih organov, osnovnih sindikalnih organizacij in občinskih organov sindikatov ter Zveze sindikatov.

Z večjo odgovornostjo se zavzemati za načrtno ka-

drovsko politiko in skupno z osnovnimi sindikalnimi organizacijami vplivati na kadrovanje v predstavniška telesa, samoupravne organe in v organe družbenopolitičnih organizacij.

Cilj načrtno kadrovske politike v sindikatih mora biti, da se čim večje število neposrednih proizvajalcev vključuje zunaj delovne organizacije v predstavniške organe, v svete in odbore, v svete različnih ustanov, samoupravnih interesnih skupnosti in organe družbenopolitičnih organizacij, da se tako poveča vpliv vseh delovnih ljudi na odločanje in uresničevanje politike v občini Ptuj in v širših družbenih skupnostih.

Najodločneje nastopati proti vsakršnemu zapostavljanju mladih in omejevanju možnosti, da bi mlajši kadri prevzemali odgovorne politične in družbene funkcije.

Izdelati program političnega in družbeno ekonomskega izobraževanja sindikalnih delavcev. Posebno je skrbeti za načrtno izobraževanje sindikalnih delavcev. Posebno je skrbeti za načrtno izobraževanje in usposabljanje mladih delav-

cev za družbenopolitično delo v samoupravnih organih.

Pri občinskem svetu Zveze sindikatov Ptuj naj ponovno prične sindikalna šola. V njej naj se načrtno usposablja družbenopolitični delavci za delo v sindikatih, v organih samoupravljanja in za delo v drugih organih in organizacijah, v katerih se mora močnejše uveljaviti vpliv in vloga delavcev.

17. Učinkovitost dela osnovnih sindikalnih organizacij

Osnovnim sindikalnim organizacijam nuditi pri njihovem delu, uresničevanju nalog in pri reševanju konkretnih problemov v delovnih organizacijah vso potrebno pomoč.

Razvijati in utrjevati samostojnost političnega dela in akcije osnovnih organizacij sindikatov. Uveljaviti zahtevo članstva, da vsa sindikalna aktivnost v osnovni organizaciji sindikata temelji na programu.

Vztrajati na uresničevanju sprejetih programov dela in seznanjati članstvo o problemih in rešitvah.

Preučiti, kako so v samoupravnih aktiv delovnih or-

ganizacij zagotovljeni pogoji za politično delovanje osnovnih sindikalnih organizacij in se zavzemati za ustrezne dopolnitve.

Za izvršitev teh nalog se odgovorni:

— podpredsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Ptuj Feliks Bagar;

— komisija občinskega sveta ZSS Ptuj za organizacijsko in kadrovsko politiko;

— občinski in medobčinski odbori strokovnih sindikatov;

— predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Ptuj;

— izvršni odbori osnovnih organizacij sindikatov.

18. Zaposlovanje naših delavcev v tujini

Podrobneje preučiti praktično uveljavljen način zaposlovanja naših delavcev v tujini.

Zavzemati se za tiste oblike zaposlovanja naših delavcev, ki so v skladu z mednarodnimi sporazumi o zaposlovanju.

Delovati v smeri in s ciljem postopnega vračanja v tujini zaposlenih delavcev.

Vztrajati, da se s kadrovske politiko delovnih organizacij in občine razrešuje (Nadaljevanje na 14. strani)

Slavko Golob, avtomehanic na Zg. Polskavi, se tudi v teh vročih dneh trudi, da bodo vozniki mirno potovali na dopust

Ko rezervni deli ne bi povzročali težav...

Zg. Polskave prav gotovo ni potrebno posebej predstavljati. Glavna prometna žila, ki pelje skozi vas, je pritegnila že marsikoga. Lansko leto je odprl avtomehansko delavnico Slavko Golob, sicer domačin, zdaj na ssanujoč v Slovenski Bistrici. Seveda sama delavnica ne bi vzbudila posebnega zanimanja, toda mojster je poskrbel, da so ga kmalu pričeli obiskovati motorizirani gostje iz Maribora, ptujskega dela, bistriškega področja in kdo bi vedel od kod še. »Magnet«, ki je pritegnil, je velik znak za volkswagenova vozila, ki je viden že od daleč. Slavko Golob opravlja servise za vsa vozila te priznane trvdke.

Obiskali smo ga v dneh, ko so se mimo delavnice valile kolone modernih noma-dov, hoteli pa smo seveda izvedeti kaj več o poslu in vsem tistem, kar sodi k te-

mu. In zapovrstjo smo izvedeli marsikaj zanimivega. Najprej naj omenimo, da se je leta 1966 podal na delo v ZRN, vodila pa ga je želja po specializaciji. Ustavil se je v Korntalu v velikem servisu VW. V letih bivanja na Nemškem se je dodobra spoznal z vsemi skrivnostmi teh popularnih vozil, razmišljati pa je pričel tudi o svojem servisu.

1968. leta je postavil v sedanjih delavnici prvo osnovno sredstvo — hidravlično dvigalo. S prihranjenim zaslužkom in z novimi izkušnjami, pa se je lansko leto »postavil« na lastne noge.

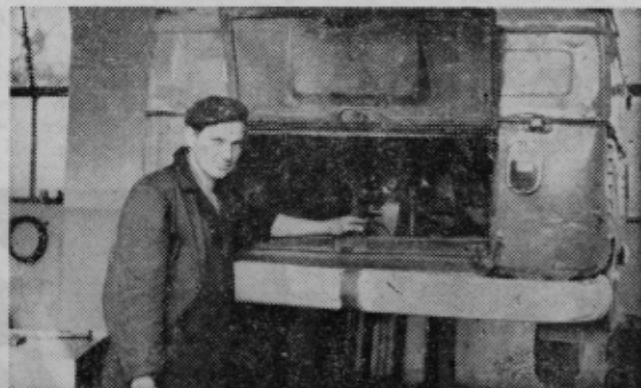
Reči moramo, da ima danes dokaj moderno opremljen servis, lastniki »hroščev« pa so kmalu spoznali prednost: mojster se na njihova vozila razume kot malokdo.

Potem nam je Slavko Golob zaupal, da si že od lan-

skega leta prizadeva, da bi si pri sarajevskem Unisu priboril pravico do garancijskega servisa. Kaj to pomeni, bodo vozniki verjetno dobro vedeli. Pa vseeno povejmo za tiste, ki v tej stvari niso tako doma. Če bi mu uspelo dobiti garancijski servis, bi tovarna poskrbela tudi za rezervne dele, ki danes pri njegovem delu predstavljajo največjo težavo. Na-deja se najboljšega, saj so iz Sarajeva že poslali zahtevo o natančnih podatkih o velikosti in opremljenosti delavnice. V kolikor bo to odločilnega pomena, potem ni velike bojazni, da se njegova želja ne bi izpolnila.

Izvedeli smo tudi, da izučuje tri vajence v veliko pomoč na mu je sin Dušan, ki je že lansko leto opravil pomočniški izpit, potem pa prebil štiri mesece na specializaciji v Nemčiji.

Danes vozi po cestah okoli 70 različnih vrst avtomo-

Slavko Golob

bilov, ki so vezani na ime volkswagen, vse pa je potrebno poznati v »dušo«. Da bi ne bil v zaostanku, se je Slavko Golob tudi letos odpravil na štirinajstdnevni »študij« v Korntal, kjer se je seznanil z najnovejšim. Skorajda se ne more pripetiti, da bi ostal kateri avto iz te velike družine nepopravljen...

Ker je čas dopustov, smo mojstra ob koncu povprašali še o tem, na kaj naj dopustniki še posebej pazijo, preden odrinejo na pot. Takole nam je povedal:

»V teh poletnih dneh se je pri nas ustavilo kar precejšnje število tistih, ki so jim ponagajali jekleni ko-

njički. Moram povedati, da so mnogi priznali, da avtomobilov pred odhodom niso dali servisno pregledati, to pa je kar precejšnja napaka. Ne, da bi mehaniki zaslužili, toda na dolgo pot se brez tega zares ni dobro odpraviti.

Vozniki morajo še doma pregledati, kako delujejo termostati, ali so zavore pravilno nastavljene (največ jih je pretrdo), pri mnogih motorjih pa so nepravilno nastavljeni tudi vžigi. Seveda ne bi posebej govoril o olju in nekaterih stvareh, ki jih vozniki morajo vedeti...«

D. Utenkar

Suša pokazala zobe Zdomci se radi vračajo v svoj rojstni kraj

Več kot mesec dni z rednimi prekinitvami sonce neprenehoma prepeka že tako ali tako suho zemljo, ki željno čaka dežja. Zadnji dež v nedeljo je kmetom »oplahnil« skrb, vendar je sedaj že prepozno. Ni dolgo tega, ko sem se odpravil v predele ormoške občine in vsepovsod je bilo videti sledove neusmiljene suše. Trava se je posušila na rasti, predvsem črna travniška detelja in občutljivejša trava. Na nekaterih mestih je trava dobesedno požgana, da kažejo pobočja gola rebra, iz katerih izpuhteva omamna in zaščušljiva toplota, prava tropska vročina.

Nč manj kot travniki niso prizadeti posevki na njivah, ki so dobesedno razpokale od nadpovprečne temperature. Krompirjeva stebila so se posušila v srednjem stadiju rasti. Listje je postalo rjave barve in krompir je pričel prisilno zoreti, skratka ves nadzemni del je od suše odmril. V nekoliko boljšem stanju je koruza, ki kot tropska rastlina prenese tudi večjo temperaturo, ima globoke glavne in podperne korenine, ki so se zaradi suše globoko zabodle v zemljo, kjer iščejo tolikanj po-

trebno vlago. Po suši so občutno prizadeti vrtovi in vsa druga rastlinje. Sadno drevje je enako kot vse drugo, prav tako občuti pomanjkanje vlage in nedozoreli sadovi odpadajo. Jabolka so začeli napadati črvi, da letos kljub dobro se obetajoči letini pričakujemo mali pridelek sadja, vsaj v ptujski in ormoški občini. Vinska trta suše ne občuti, ker ima globoke korenine, zato lahko pričakujemo sicer nekoliko manjši pridelek mošta, vendar pa bo toliko boljši z večjo količino sladkorja.

Suša je torej že povzročila občutno škodo, če pa v kratkem ne bo večje količine dežja, lahko pričakujemo hude posledice. Ob tej priložnosti opozarjamo prebivalce in turiste, ki se zadržujejo v bližini gozdov, da ne odmetavajo neugaslih cigaretnih ogorkov v gozdovih, ali v njihovi bližini, ker je nastopila nevarnost gozdnih požarov. Ugasnite ogorke na kakem trdnem predmetu, se prepričajte, če je res ugasnil in ga šele nato odvrzite. Cigaretni ogorek lahko povzroči ogromno škodo. Zato je potrebna ustrezná pazljivost.

-FK-

MED NJIVAMI IN TRAVNIKI ...

Z življenjem na kmetih sta vezana trud in skrb za vsakdanji kruh. Kmečki človek se trudi, veliko dela, a vendar malo ali skoraj nič ne užije. Poletni meseci so čas dopustov, čas počitnic, čas, ko nekateri iz mest dr-

jih dohodkov odšteti za davke. To se dogaja leto za leto. Mnogi na deželi še sploh niso vedeli, kakšno je morje, niso videli naših planin, niso videli lepih mest, ker jim to ni mogoče. Oni vidijo le svoje njive, polja

Kmetica

(Foto: F. K.)

ve na morje, se tam veselijo in zabijajo prosti čas. Medtem pa kmet ne more na morje in na dopust v planine, ker mu je čas predragocen in ker rabi denar za vse bolj potrebne reči. Delati mora zase, da lahko kaj proda, saj to mu je vir dohodkov. Vsake tri mesece pismo prinese položnico in kmet mora dobršen del svo-

in gozdove, vidijo plug in konje, vidijo in občutijo samo trdo delo. Ko snežna odeja pokriva njegova polja, podira drevje in pripravlja drva za prihodnjo zimo. Zakaj je tako, zakaj mora biti tako? Zakaj nismo storili še več, da bi bilo drugače...?

FK

V Lovrencu na Dravskem polju so se dalj časa skrbno pripravljali na sprejem sovaščanov, ki so, nekateri že pred več deset leti odšli v svet. Vsi ti pa se od časa do časa vračajo v svoj rojstni kraj. Prav zato je krajevna skupnost skupaj s krajevno organizacijo SZDL ter ob podpori Slovenske izseljenske matice pripravila srečanje zdomcev tega kraja, ki je bilo sočasno s praznikom občine Ptuj.

Kot nam je dejal Franc Dolenc, predsednik krajevne skupnosti, ki smo ga zamotili malce pred pričetkom osrednje slovesnosti, so poslali 530 vabil, srečanja pa se je udeležilo blizu 300 povabljenih. Nekateri so prišli tudi s svojimi družinami, največ seveda iz ZR Nemčije, Avstrije in celo iz daljne Amerike.

Srečanje domačinov z zdomci in izseljenci se je pričelo že v soboto zvečer ob velikem tabornem ognju ter nadaljevalo v nedeljo popoldne. Najprej je zbranim spregovoril Franc Dolenc, ki je posebej prisrčno pozdravil vse tiste, ki so prišli za nekaj dni v svojo domovino. Med njimi smo videli tudi Janeza Medveda iz Pletarij, ki se je po 15 letih vrnil za nekaj dni med svoje rojake, sovaščane kot tudi nekdanjega učitelja, ki je poučeval v Lovrencu otroke nekaj več kot 30 let, dokler se ni odselil, pa se vendar od časa do časa vrne med svoje bivše učence.

Na proslavi je med drugim sodelovala tudi folklorna skupina »Vinko Korže« iz Cirkovc, pionirji osnovne šole in mešani pevski zbor iz Lovrenca. Sledili so govori Jožeta Stropnika, podpredsednika občinske konference SZDL iz Ptujja, pisatelja Antona Ingoliča, ki

Med govorom Antona Ingoliča

je kot predstavnik Slovenske izseljenske matice pozdravil rojake in domačine kot tudi Antona Drevenška, dipl. ing., ki je med drugim dejal, da bi naj postalo to srečanje tradicionalno, kar pomeni, da bi naj bilo vsako leto, ker le tako ne bo prekinjena vez z domovino in kraji, kjer so zdomci in izseljenci preživeli svoja otro-

ška in mladostna leta. Krajevna skupnost v Lovrencu na Dravskem polju šteje 1980 ljudi, v tujini jih je blizu 500. Prireditev je žal zmanjkala, na katerega pa se v kmetije prav gotovo niso mogli več jeziti, še posebej, če vemo, da so si dežja že vsi željni.

F. H.

LOVSKA PRIREDITEV V SREDIŠČU

Lovska družina Središče ob Dravi je minulo nedeljo organizirala streljanje na glinaste golobe. Med 20 povabljenimi lovskimi družinami se je tekmovanja udeležilo 12 LD.

Ekipno je zmagala lovská družina Jelen iz Ivanca v sosednji republikli Hrvaški pred ekipo Velike Nedelje in Zavreča. Med posamezniki je bil najboljši Slavko Denac, član lovské družine Jelen, Ivanec. Drugi je bil Franc Vrečar iz Ormoža, tretji pa Jože Klemenčič iz Velike Nedelje.

Lovsko veselico, ki se je po tem resnem delu že lepo razvila, je pregnal dež ter

tako zagodel marsikateremu udeležencu, najbolj pa pri-

reditelju. Slika prikazuje lovce na »startu« za lov glinaste golobe.

JANEZ MEDVED IZ PLETERIJ PO 15 LETIH ZOPET MED SVOJIMI ROJAKI

Na srečanju zdorcev in izseljencev v Lovrencu na Dravskem polju smo srečali tudi rojaka Janeza Medveda iz Pleterij, ki je pred več kot 15 leti odšel v daljno Kanado ter danes živi in dela v Montrealu, ki je tolikrat po tolikih letih odsotnosti iz svojega kraja tokrat prvič obiskal svojo domovino ter se odzval klicu rojakinj, ki so ga vabili in mu morda med drugim omenili,

pa tudi v Beljak in Velikovec, ker bo pač obiskal svoje znance in prijatelje in prepričani smo, da ga bodo povsod ljubezljivo sprejeli.

Janezu Medvedu ni bilo prizaneseno med vojno. Nemci so ga že med prvimi izselili v Hrvaško in sicer v Banjaluko. Njemu kot tudi številnim drugim izseljencem ter zdorcev želimo v domovini nad vse prijetno bivanje in počutje, pred-

Janez Medved

da je že čas, da vsaj za trenutek odloži delo ter pride med svoje domače ljudi, med brate, sestre, sošolce in prijatelje.

Z njim smo se pogovarjali pri družini Marije in Toneta Plešek v Lovrencu. Z njim sta bila tudi njegova, nekoliko mlajša brata Maks in Jože, ki sta nam dejala, da sta bila nad vse vesela, da se je brat po tolikih letih vrnil za nekaj dni v svoj rojstni kraj. Zvedeli smo, da se je Janez pripeljal z letalom na zagrebško letališče nazaj v Kanado 25. avgusta letos.

Naš »Amerikanec« kot so ga ljudje klicali v Lovrencu, je povedal, da bo poleg svojega rojstnega kraja obiskal še nekatere druge kraje v domovini. Med drugim bo odšel v Radmirje v Zg. Savinjski dolini, Bresternico in da bo zopet odpo-

Pred pomembnim jubilejem

40 let folklorne skupine »Vinko Korže« iz Cirkovc

Težko je v nekaj stavkih opisati tako pomemben jubilej, ki ga bo to nedeljo praznovala znana folklorna skupina »Vinko Korže« iz Cirkovc na Drav. polju, ki praznuje 40-letnico svojega delovanja in nastopanja. Ni še dolgo tega, ko se je vrnila z uspešnega gostovanja v Celovcu, ker je nastopila na mednarodnem festivalu folklore.

Njen zadnji nastop pa je bil v nedeljo, ko je pred več sto domačini in gosti iz daljnje Srbije nastopila s svojimi izvornimi plesi na otvoritvi nove moderne šole v Podlehniku ter žela nešteto priznanj. V tej skupini nastopajo mladi kmečki fantje in dekleta, ki s svojimi izvornimi plesnimi nastopi in v pristnih narodnih nošah razvnamajo srca številnih privržencev folklorne.

Vodja skupine, Tone Brglez, nam je v zvezi s tem jubilejem med drugim dejal: »V nedeljo, dne 15. avgusta praznuje naša folklorna skupina Vinko Korže pomemben jubilej, ki je združen s proslavo, ki bo v prostorih šole v Cirkovcih. Na ta naš jubilej smo povabili tudi nekaj drugih folklornih skupin iz drugih krajev Slovenije pa tudi iz Hrvaške. Svoj prihod so že najavile folklorne skupine iz Lancove vasi, TVD Partizan iz Markovec, DPD Svoboda iz Kidričevega ter folklorna skupina Sloga iz Nedelišča na Hrvaškem. Na tej naši jubilejni prireditvi bo nastopil tudi naš podmladek. Ob tej priložnosti bomo podelili posebna priznanja sodelujočim skupinam kot tudi zaslužnim članom, ki so kakorkoli pripomogli za razvoj naše folklorne dejavnosti. Zato vabimo v nedeljo v našo sredino vse ljubitelje te starodavne kulturne umetnosti...«

Folklorna skupina »Vinko Korže« je gostovala v zadnjem času že v vseh večjih

Tone Brglez, vodja folklorne skupine »Vinko Korže« iz Cirkove na Drav. polju

mestih v Jugoslaviji, vse od Ohrida, Guče, Beograda, Zagreba, Koprivnice, Rogaške

Slatine pa tudi v tujini, zlasti v Italiji, kjer je že nastopila v Trstu, Benetkah, Gorici in Ornellu, prav tako pa tudi v sosednji Avstriji v Deutschlandsbergu, Fernitzu, Celovcu in še kje. Prav gotovo ni treba posebej omenjati, da je že stalni gost na ptujskem karnevalu, kmečki ohceti v Ljubljani itd. Vseh nastopov se vodja skupine Tone Brglez niti ne spominja več. Skoda, da ne vodijo kronike društva. Zato pač verjetno ni časa, kajti kmečki fantje in dekleta čakajo doma, nekatere pa tudi v bližnji tovarni v Kidričevem in drugod še druge, zlasti delovne obveznosti. Kljub vsemu pa najdejo čas za vaje in številne nastope, čeprav so včasih kar po več dni zdoma.

V Cirkovcih živi torej rod veselih ljudi, ki vedno najdejo čas za svoje kulturno udejstvovanje. Največja nagrada jim je prav gotovo buren in dolgotrajen aplavz gledalcev.

FH

PREDSEDNIK SE POSLAVLJA

V minulih dneh so člani predsedstva občinske konference ZMS Slovenska Bistrica, obiskovali aktivne po vsej občini ter se z mladinci pogovarjali o pripravah na programsko konferenco, ki bo prihodnji teden. Na tej konferenci bo prišlo tudi do nekaterih kadrovskih sprememb. Zaradi odhoda doseganega predsednika Mirka Munda v JLA bodo morali izvoliti novega, poleg tega pa bodo udeleženci konference izvolili še nekaj članov predsedstva, ki bo odslej verjetno štel 15 članov.

Udeležili smo se pogovora mladinskih funkcionarjev s člani aktiva v Visolah, kjer si mladinci že nekaj let prizadevajo, da bi dobili svoj prostor. Ta aktiv je, kljub velikim težavam, eden najboljših v občini, zato bi bilo prav, da bi se njihove želje kmalu uresničile. Slišali smo zanimiv predlog, ki bi bil ob podpori družbenopolitičnih in krajevnih forumov prav gotovo izvedljiv.

Mladci so sicer že imeli svojo sobo, ki so jo imenovali »Rdeči kotiček«, žal pa jo je požar uničil. V pogovoru smo izvedeli, da imajo Visolčan pripravljeno zemljišče, na katerem bi lahko zgradili svoj prostor. Seveda bi bilo potrebno precej denarja. Potem je predsednik Mirko Munda pojasnil, da ima občinska konferenca

za Visole pripravljenih 3000 dinarjev, člani kolektiva pa so še dodali, da razpolagajo še z dodatnim tisočakom lastnih sredstev. To bi lahko torej bila osnova. Razgovor je postal vse bolj optimističen, mladci pa so premišljevali, kje bi zbrali še dodatna sredstva. Zagotovo bi svoj delež pridale krajevne organizacije, morda pa bi lahko zbrali tudi kaj lesa. Prepričani pa smo, da ob dobro zastavljenem načrtu tudi občinske družbenopolitične in gospodarske organizacije ne bi stale ob strani. Ob koncu so se dogovorili, da bodo ustanovili iniciativni odbor, ki naj bi do prihodnje pomlad pripravil načrte.

Upajmo, da se bodo načrti mladih Visolčanov izpolnili ter da se jim ne bo treba več sestajati pod transformatorjem.

D. Utenkar

Mladinci iz Visol v pogovoru s predsednikom občinske konference Mirkom Mundo (v sredi)

TEDNIK, vaš list

Zlatoporočenca Ivana in Jakob Kostanjevec

Zvestoba, dolga petdeset let

V soboto je bila v Cirkulanah, v osrčju Haloz posebna svečanost. Tega dokaj vročega dne sta si na matičnem uradu ponovno obljubila zakonsko zvestobo Ivana in Jakob Kostanjevec iz Gradišča, ki sta praznovala skupnih 50 let zakonskega življenja.

Jubilanta sta nam razkrila delček svojega življenja. Povedala sta, da je bil njun zakon vseskozi srečen in srečna sta še sedaj, čeprav sta v svojem življenju skušala tudi mnogo grenkega.

Prvič sta stopila pred matičarja 31. januarja 1921. le-

velandu ter ju od časa do časa obišče s svojo družino. Tedaj je pri njih velik praznik.

Ker imajo Haložani majhne kmetije, je bil Jakob zaposlen polnih 27 let v tekstilni tovarni v Mariboru, kjer si je prislužil skromno pokojnino. Njegova boljša polovica pa mu je doma gospodinjala, kjer je bilo vedno dovolj dela in družinskih skrbi.

Razumljivo, da Jakobu tudi ni bilo prizanešeno v prvi svetovni vojni, kjer je prebil štiri leta in pol največ na soški fronti, ki je

poštevati kakšnih manjših prehladov.

Kljub letom, ki so že za njima, sta jubilanta še vedno izredno mladostna, še bolj pa delavna. Pokojnina je bolj skromna, treba pa je še danes obdelovati trdo in skopo haloško zemljo, da si pridelata kakšen priboljšek. Povedala sta, da ju delo veseli, da ne moreta mirovati. Pravita, da bi bilo življenje brez dela preveč dolgočasno.

Jubilanta si najbolj želita predvsem zdravje in mirno jesen svojega življenja. V kraj bi naj čimprej dobili asfaltno cesto, ki pomeni napredek in lepše življenje. Tem željam se pridružujemo tudi mi, ki ključemo zlatoporočencema še na mnoga zdrava in srečna leta!

FH

-FK-

NEPREVIDNOST PRI PREHITEVANJU

V ponedeljek, 2. avgusta, ob 17.45 uri se je pripetila prometna nesreča z lažjo telesno poškodbo v Potrčevi ulici v Ptujju. Do nesreče je prišlo, ko je voznik osebnega avtomobila Jože Lovrenčič iz Rogoznice 60c prehitel voznika motornega kolesa Vinka Pešura, ki je peljal po skrajni desni strani ceste pred stanovanjsko hišo številka 71. Pri prehitovanju je voznik Lovrenčič s sprednjim desnim delom avtomobila zadel motorno kolo, tako da je voznik Pešur padel po cestišču in se lažje telesno poškodoval. Pešur je iskal zdravniško pomoč v ptujskem Zdravstvenem domu. Pri nesreči nastala materialna škoda še do trenutka, ko to poročamo, ni znana.

CENE S ČETRTRKOVEGA ŽIVINSKEGA SEJMA V PTUJU

Cene živin so kljub temu, ki je prizadela naše živali je pretekli mesec, sorazmerno visoke. Na sejmu so bili na primer konji zelo dragi. Cena jim je sicer nekoliko padla, tako da je sedaj poprečna cena za glavo starih tisoč starih dinarjev. Cena je ostala nespremenjena, nobile pri žrebetih, saj manj kupec za šest mesecev starih žrebe odšteti od 280 do starih tisočakov. Nekoliko cenejša je goveja živina. Oziraje na težo so stale kave na sejmu od 310 do tisoč starih dinarjev, tele teža od 120 kilogramov od 120 do 180 tisoč starih dinarjev. Najbolj poceni svinje: od 65.000 do 110.000 starih dinarjev; majhni ovski, težki do 20 kilogramov stanejo od 12.000 do 17.000 starih dinarjev par.

-FK-

ta. Tedaj je bilo ženinu 24 let, nevesta pa je bila leto dni mlajša. V zakonu sta se jima rodila dva otroka in sicer sin Maksimiljan, ki je pogrešan od druge svetovne vojne. Ker se še do sedaj ni javil, sta prepričana, da je padel nekje na bojišču ter zato ne vesta niti za njegov grob.

Zal tudi njune edine hčerke, ki je še ostala, ni bilo na slovesnosti. Njo je pot najprej vodila v sosednjo Avstrijo, kjer si je poiskala delo in kruh, pozneje pa v Ameriko in danes živi v Cle-

znana po zelo hudih in krvavih bojih. Tam je bil tudi ranjen v desno nogo. Po vojni se je pridružil vojski generala Maistra. Šele potem je slekel vojaško sukno, si poiskal nevesto Ivano in se z njo poročil.

Čeprav jubilantoma ni bilo življenje nikdar preveč naklonjeno, sta še danes izredno čila in tudi zdrava, če izvzamemo, da je bil zlati ženin pred kratkim operiran ter je prebil v bolnišnici 62 dni. Prej 53 let ni bil nikoli bolan, če ne bi u-

Pogovor z Nežo Osvalt, najstarejšo Ptujčanko

»NE VEM KDAJ SO MINILA LETA...«

»Nisem še tako stara, le malce dalj časa sem na svetu,« nam je malce hudomušno in z nasmehom dejala Neža Osvalt iz Brstja, ki bo 23. decembra letos praznovala svoj 101 rojstni dan ter nadaljevala:

»Čas je tako hitel, da sploh ne vem, kdaj sem si na svoja pleča naložila deset križev. Kljub starosti pa še vedno rada živim in verjemite mi, da bi rada dočakala tisti dan, ko bi tudi mi v Brstju dobili v naše hiše vodovod, da ne bi bili vedno odvisni od naših vodnjakov...«

Življenje je splet veselih pa tudi žalostnih dogodkov. Povejte prosim, nekaj življenjskih spominov.

»Srečnih trenutkov je bilo več. V zakonu se je nama z že pokojnim mozem Francem rodilo sedem otrok, od tega šest fantov in ena deklica, ki jo vidite tu poleg mene ter ima sedaj že kar 63 let; sinove pa sem žal že izgubila. Prvi mi je umrl, ko mu je bilo komaj 15 let. Pri gradnji cerkve v Cvetlinu je padel z zvonika ter mrtev obležal na trdih tleh. Kdaj sem bila najbolj srečna v svojem življenju, je težko reči. Razveselila sem se ob še tako za marsikoga nepomembnem dogodku ali doživetju. V mladih letih sem zelo rada plesala, največ polke in valčke. Zato sva z mozem večkrat zavila ob nedeljah na kakšno kmečko zlasti pa še gasilsko veselico in v tistih letih me noge nikoli niso bolele, le na podplatih so se prehitro pokazale luknje, če plesišče ni bilo preveč gladko...«

Mnogo nas je, ki bi radi doživeli visoko starost. Mor-

da bi nam zaupal recept za dolgo življenje? Morda poznate kakšen mladosten eliksir?

»Moje življenje se pravzaprav nič ne razlikuje od življenja drugih sovaščank. Vseskozi sem živila bolj skromno kot dobro. Morda je tisti eliksir, ki ga vi ome-

veste teh letos ne manjše grem tudi na sonce, če ti mu, ko se nekaj korakov od hišnega praga oddaljim, la ko rečem, da sem na sonce. Toplote se nikoli nisem bnila, le mraz mi je včas zlezel v kosti...«

Se morda spominjate kakšnega posebnega dogodka zgodovine Ptujja, ki se va je še posebej vtisnil v spomin in o katerem so ljudje v tistih časih potem še dolgo govorili?

»Če me spomin ne vara je menda bilo leta 1885, ko je Ptuj obiskal tedanji avstrijski cesar Franc Jožef, posebnim vlakom se je peljal na ptujsko železniško postajo, kjer so ga pričakovali tedanji mestni velika Cesar se je napotil naravnost v našo bolnišnico in kot se pozneje slišala, je osebno daril vsakega bolnika...«

Drug nič kaj prijeten spomin pa nosim v sebi, iz časa druge svetovne vojne, so na naše mesto padli bombe. Tedaj smo pač trepetali za svoje življenje in za življenje svojih družin pa tudi sovaščanov... In vaše želje v današnjem času?

»Zame, pa tudi za mnoge sovaščane je bil pomemben praznik, ko smo kombi našelje dobili asfalt ter s tem za vedno rešili prahu v deževnem vremenu blat brozge. Želim si tudi zdravje, predvsem pa, da bi bil mir na svetu, da ne bi bilo nikoli več vojn gorja. Če v svojem življenju sem živela že štiri vlade in mi ja zadnja želja je, da bi mi tu v Brstju dobili vodovod, kar pa sem pravzaprav že takoj v začetku omenila...«

Neža Osvalt

RAZPIS

Solski center za kovinsko stroko v Ptujju ponovno objavlja razpis v kovinarsko delovodsko šolo, ki traja 2 leti.

Pogoji:

- da je prosilec kvalificirani delavec kovinske stroke s triletno delovno dobo;
- da je v delovnem razmerju.

Kandidati naj priložijo:

- prošnjo, kolkovano z 1 dinarjem;
- potrdilo podjetja o delovni dobi;
- rojstni list.

Prijave sprejema ravnateljstvo šole do 20. avgusta 1971.

Solski center za kovinsko stroko Ptuj

Psovke z otroških ust

Govoriti o psovkah pome- pričetki razmišljati o ne- zelo škodljivem in gr- pojavu ter navadi v na- okolju. Psovka si poča- vztrajno pridobiva »dr- viliansko pravico« in krha- turni ugled naših ljudi. Psovko moremo danes sliša- vsepovsod, na vsakem ko- vku in na vsakem kraju. Psovka neprijetno je človeku. Je ni navajen, ko zasliši iz otroških, deških in dekliških ust, kako majhen ali dora- bjoč otrok brezobzirno u- rablja najbolj vulgarni iz- raje, ki žalijo in ponižujejo, tudi zbujajo skrb.

Odkod psovka v otroških ustih? Odgovor je jasen: pr- navade si otrok pridobi v družini, ki ji pripada že najzgodnejših let. Torej družina odgovorna za o- rskovo vzgojo do odhoda v šolo. Če je tako, potem je družina odgovorna za razvijanje otrokovih navad. Če psov- ke ne zdravimo v njenem začetku — koristneje je se- vada prizadevati si, da bi otrok ne prišlo do njene u- rabe — potem se prenaša v rod, iz družine v družino, na cesto, s ceste v šolo, iz šole v družabno o- bščino.

Približno ob koncu prve- otrokovega življenjskega leta, ko prične otrok izgovar- jati prve besede, nastaja »psovka« sočnih izrazov. K temu pripomore v veliki ve- liki oči, ki mu je psovka nakdanja beseda. A tudi vedno več mater danes pre- stavlja, mimogrede, ne da bi tega zavedale.

V začetnem obdobju pso- vanja otrok še neopazno op- navlja nedostojne očetove

besede, tudi materine ali drugih družinskih članov. To je videti sprva zelo nedolž- no in zbuja smeh, odobrava- nje, je nekakšna zabava, za katero skrbi otrok. Toda pozneje, če se nismo potrudili, da bi to pravočasno za- jezili, postaja otrokova na- vada. Res je, otrok sprva ne ve, kaj govori, ne dojame besednega pomena, vendar si prisvaja te besede in jih po- polnoma mehanično vsrka v svojo zavest. Konec tretjega življenjskega leta pa postaja njegov miselni repertoar vedno bolj sposoben dojeti pomen posameznih besed ni razlikovati grdo od lepega. Tako se lahko šestokrat prepričamo, da je petletne- ga otroka sram, ko izpusti psovko pred večjo družbo, in se ves rdeč umakne na samo, ko ga prično kregati.

Od petega leta naprej pri- haja otrok v vedno pogostej- še stike z drugimi otroki; pri igri, v šoli. Tako si ved- no bolj bogati besedni za- klad z novimi izrazi, torej s psovkami. Psovka postaja neopazno njegova »last« in prvi izrazi vsakdanjega be- sednjaka. Prav zavoljo tega to navado težko odpravimo ali pa je sploh ne moremo izkoreniniti.

Torej: družina je najbolj neposredno okolje, v kate- rem si otrok pridobiva začet- na spoznanja o svetu, ki ga obkroža. Zato je tudi najbolj odgovorna za negovanje nje- govih navad.

Med prodajalci in kupci

Pretekli četrtek je bil v Ptujtu letni sejem. Obiskalo ga je nad pet tisoč obisko- valcev iz raznih krajev ptuj- ske občine in od drugod. Nekateri so prišli iz Haloz in prignali živino ter pešačili tudi po več ur. V sejmski vrvež sem se vključil kot o- pazovalec in se pomešal med kupce, ki so malo kupovali, a toliko bolj zaneseno oce- njevali razstavljeni blago po stojnicah. Radovednežev je bilo nič koliko in ob vsto- pu na sejmišče v Prešernovi ulici me je takoj vbdlo v oči, da je ta prostor bil za- seden predvsem s prodajalci »stare krame«, ki so jo po- nujali domačini in okoliča- ni. Med nje so se pomešali prodajalci ptujskih trgov- skih podjetij, ki so prodajali nove artikle in so se od o- stalih razlikovali v tem, da niso na ves glas hvalili svo- je »robe«, zato pa tem več prodajali. Kupca, ki je imel namen kupiti novo obleko, sem vprašal, kako to. Da se v tej poletni vročini zanima za obleko, mi je odgovoril, da je blizu jesen, za njo zi- ma in da je potrebno kupiti sedaj, ko je vse nekoliko bolj poceni. Sicer pa so ob- loko ne ozirajoč se na za- dušljivo vročino obiskovalci sejma najbolj kupovali. Poti- kal sem se po sejmu in bi se v množici, če ne bi poznal mesta, skoraj izgubil. Na- zadnje sem priromal do Ribničana na stikališču Lackove in Trstenjakove u-

lice pred trgovino »Jasmin«, ki je po ribniški šegi hvalil svojo »suho robo«. Vprašal sem ga, če je res iz Ribnice doma, pa mi je odgovoril: »Seveda; moja Ribnica je daleč, v lükariji pa mi je všeč. Veste, rad imam do- mači kraj, a mi Ribničani smo še vedno popotni ljud- je.« To mi je pripovedoval

in istočasno prodajal. Kaj hočemo, kupcu je treba u- streči, ko je pri volji, da ku- pi. Prodajalec je še dodal, da je že skoraj vse prodal in da se mu je splašalo ku- hatj na soncu. Napotil sem se na živin- ski sejem, kjer je vladal po- doben vrvež, kakor na kra- marmarkem. Vsak je hvalil svo- je živinče in pripovedoval,

da je tako in tako... Če- prav z beležko pod pazduho in s svetočnikom v rokah ni- sem ustvarjal videza kupca, mi 'e nek starejši možakar iz Zetala, ponudil svojo kra- vo, rekoč:

»Pri moji duši, če jo bo- ste kupili, vam ne bo žal. Petnajst litrov mleka ima na dan in mirna je; z njo lahko delate, kar hočete...«

Ker mi je možakar bil všeč, sem pogovor nadalje- val in ga vprašal, zakaj kra- vo pravzaprav prodaja:

»Za denar, se razume, sicer pa je letos krme zelo malo; saj veste, suša je vse vzela. Kako naj prehranim živino čez zimo? Bolje je, da

gre v prodajo, kot da bi la- koto pasla. Ni draga: 320 starih tisočakov, pa si jo lahko odpeljete...«

Ko sem možakarju pove- dal, da krave ne nameravam kupiti in da sem se »ekipi« kupcev pridružil samo kot o- pazovalec, sem se odpravil naprej. Konj je na prodajo bilo nad dvesto glav, vendar so bili zelo dragi, sicer pa so jih kar precej kupovali. Cena je kljub suši, izgleda, ostala nespremenjena. Veli- ko jih živino prodaja, toda kdo bo kupil? Vem, da je podeželje močno prizadela suša in da to sili kmetoval- ce k prodaji živine.

Na kratko na sejmu pre- tekli četrtek so veliko ponu- jali, toda le malo kupovali.

F. K.

PODRIL SMERNIK

V vasi Libanja na cesti II. reda se je pripetila pro- metna nesreča zaradi pre- velike hitrosti.

Voznik osebnega avtomo- bila Branko Puconja, pred- metni učitelj, se je peljal po cesti iz Ormoža proti Ljuto- meru. Pred vožnjo je pil v ormoškem hotelu. V vasi Libanja je pripeljal v ovi- nek s preveliko hitrostjo, zato ga je zaneslo v obcest- ni jarek. Spotoma je podrl obcestni smernik. Puconja je po nesreči smernik postavi- l nazaj na njegovo mesto ter se odpeljal v Ljutomer in tu prijavil nesrečo na PM. Materialna škoda znaša 4000 dinarjev. jr

Voda za Cirkulančane iz Ptujta

Pred dnevi sem se v Cirkulanah v Halozah pogovar- jal z nekaterimi prebivalci tega sicer idiličnega kraja, ki pa so mi dejali, da jim zadnje čase najbolj primanj- kuje vode. Nekateri, sicer nekoliko bolj premožni so si naročili vodo celo iz Ptujta ter jo je njim pripeljalo ptujsko komunalno podjetje. Ta voda pa seveda ni preveč poceni, saj velja cisterna vode, postavljena na dvori- šče, kar štiriindvajset sta- rih tisočakov.

Domačina Martin Zuran, predsednik komisije za ko- munalno dejavnost kraja in hkrati tudi občinski odbor- nik skupščine občine Ptuj ter Franc Emeršič, kmet v Cirkulanah sta med drugim povedala, da jim v Cirkula- nah in v drugih vaseh še ni- kolik ni tako primanjkovalo vode kot jim je primanjku- je letos. Kmetje kot so An- ton Milošič iz Pristave, Stefka Hrnčič iz Cirkulan, Martin Brodnjak in Mirko Tetičkovič iz Gruškovca ter še nekateri kmetje so si vo-

do naročili iz Ptujta, mnogi pa si pomagajo, kakor vedo in znajo. Nekateri si nosijo vodo tudi po kilometer in več daleč, da o kvaliteti ozi- roma neoporečnosti vode ni- ti ne govorimo.

Povsem razumljivo je, da je najbolj prizadeta živina, ki v teh pasje vročih dne- vih najhuje trpi žejo, poma- gati pa si ne more. Mnogi živino gonijo na napajališče v bližnje že skorajda usah- le potoke tudi po dva in več kilometrov daleč. Drugod si kmetje malce pomagajo z ze- leno pašo, ki pa živine pov- sem ne odžaja. Zato prav gotovo niso redki primeri, da živina marsikje močno tr- pi žejo in tako izgublja na

teži, krave pa dajo dosti manj mleka kot bi ga sicer lahko dale.

Več kot na dlani je, da bo- do vsled suše moralj kmetje mnogo živine, ki je bila si- cer namenjena za pleme, prečasno prodati, kar pa se bo marsikje maščevalo.

F. H.

PEŠEC PRED MOPEDISTA

V nedeljo, 8. avgusta, ob 10. uri se je v Novi vasi pri Ptujtu na cesti III. reda pri- petila težja prometna nesre- ča med Marijo Vaupotič, ki je šla peš skozi Novo vas, in voznikom motornega ko- lesa Stankom Laura iz Bu- kove 90 pri Markovcih. Do nesreče je prišlo, ko se je mopedist peljal skozi Novo vas in mu je pred moped stopila Vaupotičeva, ki jo je mopedist nato zadel v nogo. Vaupotičeva je zaradi lažjih poškodb iskala zdravniško pomoč v ptujski bolnišnici. Materialne škode ni bilo.

-FK-

TEDNIK, vaš list

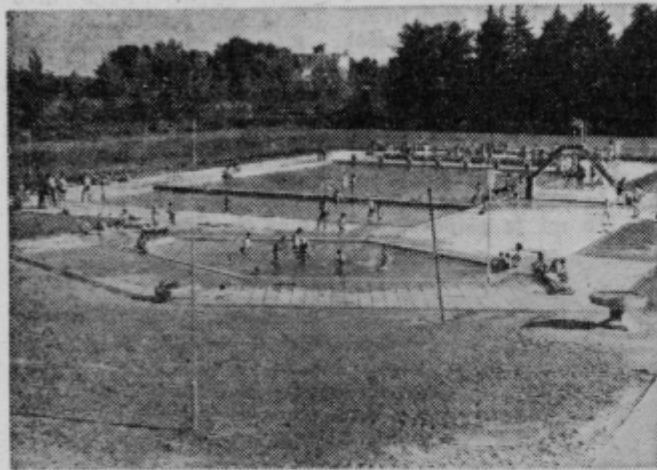
CELNO TRČENJE

V soboto, 7. avgusta, se je na občinski cesti v Središču ob Dravi pripetila prometna nesreča zaradi ne- previdnosti voznika.

Voznik osebnega avtomo- bila Jože Ozmeč iz Loper- šič, računovodja ormoške občinske skupščine, se je peljal po cesti, ki vodi iz kraja na železniško postajo. V avtomobilu je imel še sopotnika Ivana Plavca. V prvem ovinku mu je pripel- jal nasproti Anton Kuharič iz Loperšič, mizar, zaprosen v podjetju SLOG Maribor, obrat Središče. Voznika se nista pravočasno opazila, zato sta čelno trčila. Pri ne- sreči je nastalo za 7000 di- narjev škode.

Telesno poškodovana Jože Ozmeč in Ivan Plavec sta iskala zdravniško pomoč v ZD Središče, odkoder so Plavca prepeljali v ptujsko bolnišnico. jr

»Ormož pleše in poje«

To pot bo ormoški bazen sprejel poleg kopalcev še obiskovalce prireditve.

Zadnje dni nas v Ormožu na vsakem koraku pozdravljajo plakati z gornjim naslovom. Gre za prvo tovrstno prireditev v Ormožu, katere prireditelj in pokrovitelj je SVL, samostojni obrat Jeruzalem-Ormož. Na prireditvi bo nastopil dobro znani in priznani ptujski ansambel narodnozabavne glasbe Toneta Kmetca s svojim popularnim kvintetom in solopevcem Marijo Vajda in Miro Makotrom. Izbrali

bodo tudi najlepšo obiskovalko, torej miss ORMOŠKEGA BAZENA. Ormoški bazen bo torej to pot poleg dosedaj mnogoštevilnih kopalcev iz različnih krajev ormoške občine in od drugod sprejel še obiskovalce prireditve, ki bo, kot pričakujejo, postala v Ormožu tradicionalna. Prireditve bo v soboto, 14. avgusta ob 17. uri.

-FK-

Gneča v Kidričevem

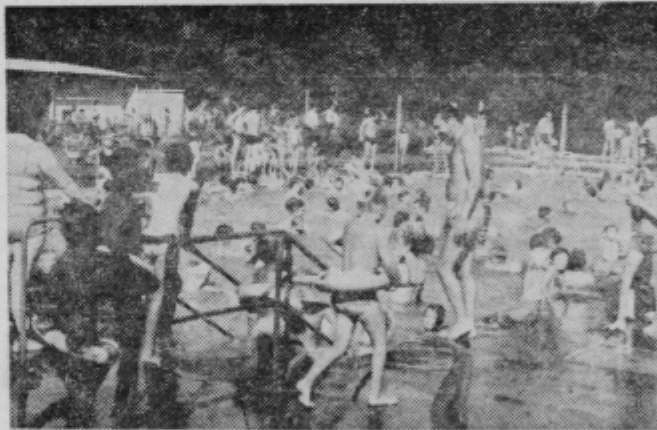
Urejenih kopalšč imamo v naših krajih bolj malo, zato je razumljivo, da se v Kidričevem ne morejo izogniti nepopisni gneči. V soboto popoldne smo se ustavili ob bazenu, pogovarjali pa smo se tudi z upravnikom Jožetom Kranjcem, ki si je dajal opravkov s peko čevapčičev. Letos je prvič »ugriznil« v to delo, dodal pa je še, da si ni predstavljal, koliko težav se lahko nabere. Doslej je bil upravnik domov ob morju, kjer pa delo ni bilo tako naporno.

Seveda smo ga vprašali tudi o tem, kaj meni, koliko kopalcev se je prišlo hladit in hitro je odgovoril, da okoli 2000. Ob sobotah in nedeljah je skoraj neznosno, ostale dneve pa pride manj ljubiteljev namakanja. Sta pa ta dneva prav gotovo koristna, s finančne plati seveda, čeprav je potrebno krepko zavihati rokave.

Potem smo izvedeli, da največ gostov prihaja iz Maribora, domačini pa so predvsem mladi, ki včasih povzročajo tudi glavobole, saj jih je težko ukrotiti. Pa kaj bi jim zamerili, imajo pač domovinsko pravico in če jo kateri popiha skozi vhod brez plačila, potem je to dokaz, da so kidričevski fantje takšni kot povsod drugod.

Kljub množici ljudi, ki je tod ob sobotah in nedeljah, pa se vam ni treba bati, da boste ostali brez razvedrila. Če v bazenu ne bo prostora, se boste napotili k mini golfu, morda pa vam bo bolj všeč igranje odbojke. Pripeti pa se lahko, da tudi na teh mestih ne boste prišli v »poštev«, potem vam pač preostane, ali da se predate soncu ali se hladite v senci gozda, nazadnje pa tudi pot k bifeju ne bo odveč.

-d

Plavalnih užitkov skoraj ne morete biti deležni

V večini primerov — zlasti pri lažjih krčih — je težko ugotoviti, zakaj pride do krčev, kajti nekatere ljudi mučijo, da ne bi bil za to ugotovljiv razlog; celo kadar počivajo, največkrat proti večeru, ko gredo počivat, ali ponoči, ko spijo. V takih primerih je dobro zaužiti med spanjem kako sredstvo, ki pomirjevalno vpliva na mišice. Seveda se je o uživanju takšnih sredstev dobro posvetovati z zdravnikom.

Priložnostni krč je nekaj osamljenega, zato se zaradi njega ni treba vznemirjati. Tisti del telesa, kjer se pojavlja, je treba masirati ali pa greti.

Tako odrasli kot otroci, ki imajo kdaj pa kdaj mišične krče, naj redno telovadijo, uživajo raznoliko in kalorično hrano, v kateri je veliko kalcija (mleko, sir) in kalija (paradižnikov in poma-

rančni sok). Za starejše ljudi so primerna zdravila, ki povzročijo krvni obtok.

-FK-

SREČANJE JURŠINSKIH IN VIPAVSKIH TRSNIČARJEV IN VINOGRADNIKOV

Trsničarski odsek Juršinskih in Vipavskih vinogradnikov prireja vsako leto posebno ekskurzijo za svoje članke. Leta 1969 so obiskali juršinski trsničarji vinogradništvo v Avstriji, leta 1970 oneskraj v Krškem, Sevnici, Brežicah, Kostanjevici, letos pa v Vipavi, Vipavi in v Koperu in v Trstu.

V Vipavi so juršinske vinograde sprejeli trsničarji, ki jim razkazali trsnice v obliki Vipave, pa tudi vinograde in vinski klet. Potem imeli dolg razgovor o plemenih trsničarstvu in vinogradništvu ter kletarstvu. Skoraj enotni so bili v prepričanju, da je treba čim prej sklicati zbor vseh slovenskih vinogradnikov.

NEPREVIDNOST TERJALA ŽIVLJENJE

V ponedeljek, 9. avgusta ob 18.50 uri se je zgodilo huda prometna nesreča na cesti I. reda v Cunkovcih s Moškanjcih med vozniko osebnega avtomobila Danijelom Muršičem iz Studene pri Mariboru in kolesarjem Marijo Hameršek iz Bukovca 69. Kolesarka se je peljala po cesti I. reda iz Ormoža proti Ptujju. V križišču s cesti IV. reda v Cunkovcih zavila v levo, ne da bi se prepričala, če je cesta prostost. Tako je zaprla voz pot vozniku Muršiču, ki je pripeljal za njo v isti smeri in je zato zadel v zadnji del kolesa. Trčenje je bilo tako močno, da je kolesar sarko vrgel izven cestiščat bližnjo njivo, kjer je zaradi poškodb takoj podlegel. Materialne škode na avtomobilu je za okrog 2400, na avtomobilu pa za 350 dinarjev.

-FK-

Vaše zdravje

MIŠIČNI KRČ - KAJ JE TO?

Prav gotovo ste že kdaj imeli mišični krč. Kaj je to?

Mišični krč je nenadno krčenje mišice ali skupine mišic, je nestalen in se izrazi z bolečino, otrditvijo mišice in trenutno nesposobnostjo za opravljanje običajnih gibov. Krči so posledica razdraženosti mišice, vzroki zanje pa so zelo različni.

Eden izmed poglavitnih vzrokov je utrujenost dolgotrajnega števila mišic zaradi napora pri delu ali športu. Posebno se rad pojavi krč, če človek opravlja delo, ki ga ni vajen, ali če se udeležuje v športu, v katerem ni izurjen, dalje, če je človek živčno napet, če ga zebe, če je pred kratkim prebolel bolezen (pri ženskah med menstruacijo) ali če je že sicer živčen ali napet.

Razen tega se krči radi pojavljajo tedaj, ko organizem nima dovolj vode: ob dolgotrajni driski, pogostem bruhanju, pri omejenem pitju vode na primer med shujševalnimi kurami ali izdatnem znojenju. Potemtakem je jasno, zakaj so mišični krči razmeroma pogosto

stejši v poletnih mesecih.

Krči so lahko tudi reakcija na zdravila in »strupe«, ki jih uživamo v preveliki meri ali pa jih organizem ni vajen. Med zdravili naj omejnimo predvsem zdravila za živce in krvni pritisk, med »strupi« pa alkoholne pijače, kavo in tobak.

Pri otrocih so pogosto krči posledica motenj v delovanju paratiroidne žleze ali v presnavljanju kalcija in vitamina D.

Pri starejših ljudeh so navadno krči posledica motenj v krvnem obtoku, arterioskleroze, diabetesa itd.

Posebnost so krči med nosečnostjo. Včasih so nenavadno pogostni in hudi, tako da je potreben obisk pri zdravniku. Včasih so potrebne tudi laboratorijske preiskave.

Pri vseh ponavljajočih in pogostih krčih je treba računati tudi z revmatizmom, vnetjem žil ali živcev.

Ljudje, ki so nekoč imeli notranje zlome, lahko pričakujejo, da se bodo pojavljali mišični krči, vendar se jim zaradi tega ni treba vznemirjati.

Kitniško naselje ZB »Pohorje« v Valovinah pri Pulju je v poletnih mesecih pravo zatočišče severovzhodne Slovenije

38 ljudi, pes in zajec v prtljažniku

Odpravljate se na dopust, nekaj verjetno proti obali nekakega sinjega Jadrana. Morda ste namenjeni celo v kitniško naselje ZB »Pohorje« v Valovinah pri Pulju. Prav nič vam ne bo škodovalo, če boste mimogrede prisluhnili tistim, ki so sveto turo že »odražali«, z avtomobilom, lahko pa celo z vlakom. Kakorkoli že, vendar če se ne boste prepustili udobju naše železnice, potem pripravite svinčnik in pisček papirja, da boste napisali pismo njihovemu generalnemu direktorju že pred potjo, kajti lepih, sončnih dni vam prav zares ne radi skazili.

Tudi mi smo obiskali to severovzhodno slovensko oazo sredi severnojadranske obale. Pripravili smo vam opis o življenju ob veliki vodi in morda še kaj. Obrazi, veliko znanih obrazov, morda celo znanci iz bližnje ulice, vendar pa naj vas to ne moti, kajti raz-

bi skorajda porekli, da sta delničarja...
Marta, mimogrede smo izvedeli, da je bila prva po vojna oplotniška županja, nam je s posebnim zadovoljstvom pripovedovala, kakšno doživetje je bilo, ko je »Pohorje« dobilo novo, moderno kuhinjo, tako, da ji daleč naokrog ni bile enake. Potem smo spet izvedeli, kako so včasih obedovali pod milim nebom in da so šele pred kratkim tudi to »zmodernizirali«. Kaj bi o tem, dežja tako ni nikoli toliko, da bi predstavljal posebno nevarnost.

Njuno hvaljenje je postalo že malce »sumljivo«, zato smo ju morali nekako izzviti, pa ne zato, da bi kritizirala. Končno smo izvedeli tudi nekaj slabega, namreč to, da je voda v glavnem zalivu vsako leto bolj umazana, pa tudi okolica ni najbolj čista. Vendarle nekaj, kar bomo lahko kasneje »oporekli« upravniku, kajti

538 ljudi, en pes in en zajec

Zadnji čas je seveda, da izvemo, s kakšnimi zmogljivostmi razpolaga naselje. Tovariš Pretnar nam je takole povedal: »V zidanih in lesenih hišicah imamo 474 ležišč, k tem lahko dodamo še trideset pomožnih. Trenutno pa preživlja poštince pri nas 538 ljudi, en pes in en zajec!«

— Kako zajec? S psom bi že nekako šlo, toda zajec?!
»Seveda bomo morali naš pravilnik malce spremeniti. Doslej nismo imeli primerov, da bi ljubijence družin pripeljali sabo, pa čeprav bi šlo samo za pse. Mimogrede pa sem izvedel, da ima neka družina s sabo zajca. Povedali so mi, da ga imajo v avtomobilskem prtljažniku, ker ga pač niso imeli dati kam drugam predno so se odpravili od doma...«

Pustimo šaljive zapise in se lotimo bolj resnih tem. Upravniku smo zastavili vprašanje, zakaj je obala, tik ob naselju tako onesnažena, kljub temu, da plačujemo letno kar lepo vsoto občinarjem v Pulju. Pa smo izvedeli, da njihova obala ni registrirana kot plaža, kajti manjkajo ji objekti, ki so za to predpisani, zato pa tudi čisti nihče. Dopustniki so že dolgo tega odkrili svojo plažo, ki pa ima to slabo lastnost, da jih tam »zabavajo« morski ježki. Prav v dneh, ko smo bili prisotni, je uprava naselja naročila čiščenje te obale, kar je veljalo okrogle tri tisočake.

Seveda se nismo mogli izogniti tudi vprašanjem o pričakovanem poslovnem uspehu in delu samem. Upravnik ni ničesar skrival. Računajo, da bo prometa za okoli milijon in pol, seveda, če jim bo vreme še naprej tako naklonjeno. Zanimalo nas

Zabave ni zmanjkalo

V desetih dneh, zabave prav gotovo ni primanjkovalo. Staro in mlado se je vrtelo po plesišču, saj je uprava organizirala kar štiri plesne. Posebno prijetno doživetje pa so pripravili ob dnevu vstaje slovenskega

Zakonca Kos bosta prišla še devetih, desetih in še...

jih ne bi odrekli tudi v bolj zahtevnih turističnih objektih.

Upravniki so navadno bolj skopi s pohvalami, Jožetu Pretnarju pa je le »ušlo«: »Moram priznati, da tako dobrega osebja že dolgo nismo imeli, le da je nekoliko težav zaradi deklet, za katere je delo izredno naporno in nekatere predčasno končajo in se vrnejo domov, čeprav smo podpisali dvomesečne pogodbe.«

Za prihodnje leto pripravljajo še nekatere izboljšave. Ze letos so nameravala gostom ustreči s primerno kopalnico, pa je žal zmanjkalo sredstev in bodo to nadoknadili jeseni...

Spet nekaj novega in besede zakoncev Kos so še enkrat potrjene.

ljudstva mornarji, katerih kvalitetni program je bil deležen priznanja več kot 500 dopustnikov.

Seveda smo si vrli severovzhodni Slovenci z zanimanjem ogledali tudi festival jugoslovanskega filma, ki je prav tiste dni vabil v gladiatorsko arenno. Posebno smo bili počaščeni, ko je »našemu« Rdečemu klasju pripadla otvoritvena pravica. In glej, tisočglava množica ga je sprejela z odobravanjem, kakršnega si tudi optimisti ne bi bili upali predstavljati. In ko smo pobrali še lovoriko, smo se olajšanih src vrnili na severovzhod.

Ob koncu vam ne bi radi zaupali, kakšno pismo smo poslali generalnemu »železnice«. Povemo samo to, da smo pretrgovali ude na hodnikih in prtljažnikih in razmišljali, s kakšnim prevozom neki potuje »generalni«.

D. Utenkar

Ameriški oglas

V ameriškem časniku »Morning Star« smo prebrali naslednja oglasa:
»Poceni prodaj VW 1965. Žena se je tako zredila, da ne more več vanj.«

Naslednji dan pa:
»Poceni naprodaj: VW 1965 in soprog 1929, oba nekoliko obtolčena.«
Komentar menda ni potreben...

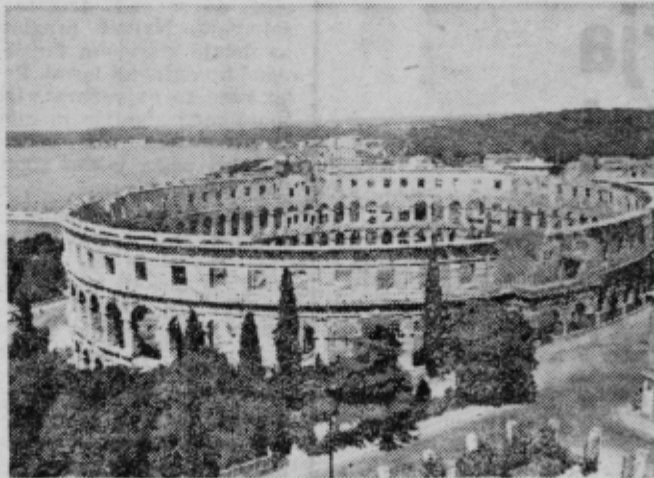

Tudi valovinsko »Pohorje« skriva prebivališča pod krošnjami...

polagamo z nekaterimi ugovorovitvami, da se jugoslovanskiemu znanu ne boste izognili niti na Tahitiju. V Valovinah smo torej in prav zaradi vas iščemo znane obzore. Kot nalašč naletimo na zakonca Kos iz Oplotnice, ki sta prava legenda valovinskega naselja. Takšne priljubljenosti prav zares ne smemo izpustiti.

tudi on pride na vrsto. Vendar še ne takoj, kajti Kosova sta spet enkrat pohvalila odlične kuharice in njihove jedače, ki prav zares niso mogle nikogar zamoriti z etoličnostjo. Menda ni potrebno posebno poudarjati, da bosta tudi prihodnje leto med gosti, zato-rej jima prepustimo še nekaj tistih zadnjih sončnih žarkov, ki ju bodo spominjali do prihodnjega leta.

Tudi upravnika »Pohorja« Jožeta Pretnarja moramo prišteti k veteranom, ne samo zaradi 35 prebitih let pri mornarici, kjer je bil upokojen kot polkovnik, temveč zaradi sedmih let upravnikovanja. Tisti gostje, ki prihajajo ob ta del obale več let zaporedoma, mu pripisujejo posebne zasluge, ki pa se jih sam otesa. kajti pravi, da je pač vsako leto boljše, ker vedno boljše živimo. Pa ne bo držalo samo to, temveč tudi tisto prvo.

Brez tega standardnega posnetka pa res ne bi šlo...

Veterana

Marta in Kamilo Kos sta letos v tem naselju že osmič in kaj bi si želeli več kot veterana, ki nam lahko dokaj realno predstavita delček zgodovine. Pa smo prisluhnili pripovedovanju in najprej izluščili, da je to vsako leto boljše. V prvih letih ljudje tudi niso bili zahtevni in le redko so bilo potrebno za dopustje.

Bila sta tudi med tistimi, ki so v prvih letih vpisali posojilo za gradnjo naselja, potem pa so jima to obravnavali pri oskrbi. Lahko

»KLOPOTEC«

Vodstvo osnovne šole Jožeta Kerenčiča Miklavž pri Ormožu je skupaj s pionirskim odredom na tej šoli izdelalo ob zaključku letošnjega šolskega leta lično zbirko spisov in pesmi ter likovnih izdelkov učence te šole pod naslovom »KLOPOTEC«. Zbirka mnogovrstne vsebine, ki izhaja vsako leto je letos precej drugačna, zanimivejša in bogatejša od prejšnjih. Vsebinski lok se pne od lanskim polletnih počitnic prek zime in se končuje pri letošnji pomladi. Posvečena je spominu ustanovitve OF slovenskega naroda pred 30. leti. Predstavljamo vam nekaj mladih avtorjev.

SVOBODA JE ZRASLA IZ ŽRTEV

Minilo je petindvajseto leto, odkar so tudi iz naše vasi pregnali okupatorja. Ob pogledu v zgodovino vojnih let, polnih upov, se ponovno spomnimo, kaj pomeni svoboda. Čeprav nisem doživela teh let, vem iz pripovedi starejših ljudi, da okupator nikomur ni prizanesel.

Vsak človek se bori za obstanek. S trudom in vztrajnostjo si uredi življenje. Tako so si ga urejali tudi naši vaščani, toda prihod okupatorja jim je to onemogočil. S sovraštvom v srcu so gledali lakomnega tujca. Zatiranje jezika in ljudi, pošastni transporti v taborišča in na prisilno delo, streljanje talcev in požigi hiš so do konca razplamteli v njihovih srcih iskre odpora in sovraštva. Duhovni vodja naših vaščanov je postal Jo-

že Kerenčič. On se je že v stari Jugoslaviji boril za delavske pravice. Že takrat so nanj streljali žandarji. Toda, kar se njim ni posrečilo, se je posrečilo okupatorju. Po izdaji, aretaciji in mučenju so ga 27. decembra 1941. leta ustrelili v Mariboru.

Ali kljub vsem nadčloveškim dejanjem okupatorja naši ljudje le niso odnehali. Nadaljevali so pot, ki jo je začrtal Jože Kerenčič. Ustanavljali so protifašistične organizacije, skrbeli za hrano partizanov, jih obveščali o nevarnostih in zbirali vse vrste orožja, s katerim so večkrat napadli po nekaj okupatorjevih vojakov. V Lačavesi so streljali na sovražne vojake. Kljub temu, da niso nobenega zadeli, so jih pošteno preplašili.

Okupator je bil krut z našimi ljudmi — civilisti, s partizani pa še bolj. Naši pa niso bili tako trdega srca. Ko so partizani v Lačavesi na mostu zajeli nekaj okupatorjevih vojakov, so jih razorožili in slekli, toda ubijali jih niso. V spodnjem perilu so jih poslali nazaj, kamor so spadali. Še več takih primerov, ki jih lahko slišimo iz pripovedi starejših ljudi, se je zgodilo v naših vaseh.

Tako se je živelo štiri leta okupacije, dokler ni prišla bolgarska vojska. Prebivalstvo jo je sprejelo v pričakovanju osvoboditve in vrnitve človeških pravic. Toda razočarala nas je, ker se je zelo neprimerno vedla: posiljevala je in ropala. Tako je ostala našim ljudem v neprijetnem spominu. Ti bolgarski vojaki so tudi pi-

jančevali, zato jih je tukaj mnogo padlo.

Tako sta prišli z roko v roki 1945. leta svoboda in pomlad. Mi mladi si še komaj lahko predstavljamo, kako je bilo pred nekaj leti v vsaki vasi in v vsakem mestu polno ruševin in zemlja je bila posejana s svežimi grobovi. Ne bomo pozabili teh težkih dni. Ne bomo pozabili, kako draga je bila svoboda, katere mnogi mladi ljudje niso dočakali, zato da imamo mi srečno mladost!

V spomin na našega dobrega in hrabrega Jožeta Kerenčiča, ki je bil proglašen za narodnega heroja, in v spomin vsem padlim borcem naše vasi, smo postavili lep spomenik v naši šoli na Kogu, ki se imenuje po Jožetu Kerenčiču. Ob otvoritvi nove šole leta 1969 smo po njem imenovali tudi našo centralno osnovno šolo Miklavž pri Ormožu.

Minka Vičar, 8. b

SEDANJOST IN BODOČNOST

Strah me je. Strah me je življenja, ki prihaja. Po cesti stopa črn dolgolasec. S svojo kuštravo glavo se ozira,

plen si izbira kot jastreb.

Cesta je polna ljudi. Mladina se tepe in dela nered. Oh, kakšen jet, kakšen bo svet?

Vojna prihaja, tretja vojna. Bombe padajo, bombe atomske, vodikove bombe. Joj, nikoli več ne bo nas in pomladi!

Marija Mir, 7. a

STARI IN MLADI

V pravkar minulih počitnicah sem potoval na Ptuj. Ko sem se vračal, sem mnogokaj videl.

Že od nekdaj si mladi in stari nasprotujejo. Posebno sedaj, v dobi bitnikov in hipijev, so se ta nasprotja še povečala. Ne mine dan, da ne bi slišali zgražanja starejših nad mladino. Ni jim všeč, da se radi družijo in zabavajo. Največ preglavic pa delajo starejšim fantje z nekoliko daljšimi lasmi. Ravno lasje so največkrat vzrok spora med starejšo in mlajšo generacijo. Že večkrat sem bil priča takim spopadom.

Ko sem se pripeljal iz Ptuja v Ormož, sem izstopil, ker avtobus tu nekaj minut čaka. Ne postaji je bilo mnogo mladine. Od vogala je prisopla stara žena ter bolj privlekla kot prinesla cel kup prtljage. Onemogla je pred Zelenjavo. Tam so stali trije fantje in se ji onudili, da ji pomagajo. Ženica jih je premerila od pet do glave in opazila, da imajo dolge lase. Nato je v besu

zakričala: »Taki bitlesi bi mi naj pomagali! Taki, ki še nikoli niso nič delali! Fuj! K frizerju bi rajši šli, kot da tu ljudi zafkravate!«

Fantje so se spoštljivo umaknili in ženica je nadaljevala svojo pot. Iz oči vseh pa je žarel nemočen bes. Naj bi se prepirali? Ne! V tem primeru bi spet v časopisih lahko brali, da se mladina neprimerno obnaša, tega pa ne bomo brali nikoli, da tudi bitniki znajo biti prijazni in dostojni, samo potrebno je vsaj delno razumeti njihove ideale. Tega pa starejši nočejo in tako je med generacijami večer prepad, prek katerega se bo težko zgradil most prijateljstva.

Stanko Petovar, 8. b

TITU ZA ROJSTNI DAN

Piši, če moreš, so rekli sošolci, piši čestitko tovarišu Titu, saj veš, da bo kmalu praznoval rojstni dan! Dobro, sem rekla, samo da se ne boste jezili, če ne bom mogla povedati vsega, kar bi mu rad vsak posebej povedal.

Sedla sem za mizo in čez čas napisala:

Prišla je pomlad in jate ptic so zapele. Prve rožice so zacvetele — zvončki, mačice in trobentice Vse zopet zeleno je.

Pomlad spominja nas nate predragi naš Tito! Z voščili za zdravje in srečo, za plodovito delo hitimo po cestah skoz našo deželo.

IZ MOJEGA OTROŠTVA

V mladosti doživim mnogo lepega in smešnega, saj pravijo: mladost je norost. Bilo mi je deset let, ko sem morala pasti krave in svinje. Mama mi je zabičala, da moram svinje pasti tako dolgo, dokler jim ne pogleda izpod repa. Pomislila sem, kako bi bilo to mogoče, saj sem vsak dan dolgo pasla, a jim trava nikoli ni pogledala izpod repa. Pasla sem že dolgo in sem se naveličala. Natrgala sem nekaj trave ter jo potisnila vsaki svinji v zadnjico. Poklicala sem mamo in ji rekla, da so se svinje že napasle, kajti trava jim že gleda izpod repov. Mama je pograbila palico in mi jih naložila. Še dalje sem morala pasti.

Drugi dan zjutraj sem pasla štiri krave: šeko, dirko, srno in rožo. Vse štiri so bile trmastie in me niso ubogale na besedo. Nisem vedela, kako naj naredim, da se bodo vedno pasle skupaj. Takoj sem se domislila. Vse repe sem povezala skupaj. Nazaj pa sem se odšla potepati. Ko sem se vrnila, sem zagledala, da imajo krave repe že krvave. Zapletle so se med drevje in si jih popraskale. Že naprej sem vedela,

kaj se bo zgodilo, ko bo prišla domov. To pa ni bilo dovolj. Izmislija novo igro. Stopila sem na kolena zadnjih in se prijala za rep. Krava pričela teči in me v bližnji mlako. Okopala se in se splazila na tla. Vzela sem palico in jo vvala. Pritekla je tja in zopet našeskala.

Se mnogo stvari se gajalo v tistih otroških ko pravzaprav nisem kaj delam.

Marija Ratek,

V ŠOLI

V šolo hodimo zato, da beremo, računamo, da se česa naučimo in potem pozabimo.

Prvi šolski dan je deževen in temen. Sošolec z glavo maje, saj ga spanec daje.

Šolski zvonec zazvoni otrokom se domov mudijo. Vsak se hitro poslovil, gre domov brez vseh d. Slavko Horvat,

Tako smo vam, dragi di bralci, predstavili najuspelejših stvaritelj Klopoteca. Drugič bomo gledali še nekatere, ki di niso od muh.

Pripravil

NI HOTEL V ZAPOR

Letos 28. julija je pri Občinskem sodišču Plohu iz Gradiščaka prišlo izreko zaporno žen 3 mesecev zaradi da in žaljenja uradne Ploha je na njegovem hotel aretirati miličnik Štuel iz Juršinec, da odvedel v mariborske re, kjer bi moral prestati porno kazen 20 dni. Plo miličnika napadel, ga krat udaril in ga obmet z imeni, ki jih raje ne vaval. Miličnik Ploha peljal, čeprav je imel co uporabiti v skrajnem meru tudi silo. Plohl je bil tri mesece zapora di razžaljenja časti in da na uradno osebo j varnosti, ki zaradi te mogla izpolniti naloga taci. Plohl je trenutno prestajanju kazni dva dni v mariborskih zap Cas za pritožbo je potel avgusta in je sodba pravnomočna.

TEDNIK vaš list

TOVARNA PLASTIČNIH IN KOVINSKIH IZDELKOV »Jože Kerenčič« Ormož razpisuje naslednje prosto delovno mesto **direktorja komerciale**

Pogoji so naslednji:

- ekonomska fakulteta I. ali II. stopnje
- inženir tehnike I. stopnje (strojna ali kemična smer)
- aktivno znanje nemškega jezika.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjenih razpisnih oziroma razglasnih pogojev s podrobnim opisom dosedanjega dela pošljite splošnemu in kadrovskemu sektorju tovarne »Jože Kerenčič« Ormož.

Razpis velja 15 dni.

Na kuhinja navadne začimbe

Francoski pravijo, da »zapravi«
prinašajo sonce v kuhinjo.
In v resnici, velika
doma ali v restavracijah
pripravljenih jedi bi bi-
množično manj vabljava, o-
prebavljiva, če ne
uporabljali aromatičnih
snovi. Nihče ne more za-
razširjene uporabe teh
aromatičnih snovi v kuhinji.
Najbolj aromatični dodatki
na razpolago v katerikoli
letnem času, saj jih pro-
stje ne samo sveže, am-
tudi posušene ali zmle-
v prah. Včasih te rastlin-
snovi v procesu konzervir-
nja izgube nekaj duha,
je značilen za svežo rast-
toda kljub temu so tu-
posušene še vedno zelo u-
rabne.

Najbolj znani in razširjeni
rastlinski aromatični do-
datki evropske kuhinje so:
ČESEN: Surov ima zelo
neprijeten okus in vonj,
medtem ko kuhanega ali
praženega laže prenašamo.
Največ ga uporabljamo za
pečenja, juhe, nadevane jedi
in tako dalje.

CEBULA: Vsebuje drago-
cene hlapljive snovi, koris-
ne prebavilom. Je močan an-
tiseptik za dihalne organe in
ji zato nekateri pripisujejo
zasluge za dolgo življenje
narodov, ki jo uživajo v ve-
liki meri.

TIMIJAN: Ljudje veruje-
jo, da je timijan stimulans
za telo in duha. Timijan u-
porabljamo za omake in pe-
čenke. Njegov duh je mo-
čan, aromatičen in rezek, o-

kus pa grenak in malce pi-
katen.

JANEŽ: Je baktericid in
preprečuje gnilobo. Olajšuje
prebavo. Aroma za meso na
ražnju, nekatere ribe in do-
ločene omake.

SLADKI JANEŽ: Je podo-
ben navadnemu janežu z
razliko, da imajo njegova
semena bolj delikaten okus,
zaradi katerega ga uporab-
ljamo za aromo pri slašči-
cah.

KUMINA: Ima prav pe-
sebnost aro. Severni nara-
di, posebno Švedi, jo upo-
rabljajo predvsem za okus
žemelj, bombic in podobno.

NAGELJNOVE ŽBICE: V
kuhinji jih mnogo uporab-
ljamo za kuhane pijače in
kompote.

GORČICA: Nepogrešljiva
začimba v vsaki kuhinji. Je-
mo jo s hrenovkami itd., Je-
cer pa dodajamo za pikaten
okus golažu, omakam in ze-
lenjavim juhām.

BAZILIKA: Je ena red-

kih aromatičnih rastlin, ki
jih je mogoče imeti na raz-
polago vedno sveže. Gnojimo
jo enako v cvetličnem lonč-
ku na balkonu. Raste povsod.

ROŽMARIN: Ima ostro a-
romo, ki prija. Z njegovimi
ozkimi in tankimi svežimi
listi aromatiziramo pečenko,
zlasti divjačino.

MUSKATNI OREH: Je
droga, v obliki semena e-
ksotične rastline, ovalne in
nepravilne oblike.

ZELENA: Je zelo važna
povrtnina in jo dodajamo
mnogim jedem. Spada med
aromatične dodatke za juhe.

HREN: Je zelišče trpkoga
in grenkega okusa. Je od-
lično aromatično sredstvo, u-
godno deluje na prebavo in
se ga v kuhinji precej rabi.

MAJARON: Je vrsta hre-
na in ima zato trpek in gre-
nak okus. Rabimo ga pred-
vsem za omake in nadeve.
V kuhinji je skoraj nepo-
grešljiv.

POPER: Je stimulans in
antiseptik. Z njim ne sme-
mo pretiravati, ker preve-
lika količina draži želodec.
Rabimo ga predvsem za o-
make, marinade, konzerve in
salame.

REDKEV: Ima trpek in
grenkast okus. Zlasti mno-
go jo uporabljajo v Nemčiji,
bodisi kot toplo ali mr-
zlo omako v mesu.

PETERSILJ: Je najbolj
popularna začimba in jo ra-
bimo tudi za okras jedem.
Lahko ga gojimo tudi v lon-
čku, tako da je vedno pri
roki.

POULIČNI TEK V PTUJU

V okviru prireditve ob
ptujskem občinskem prazni-
ku je bil na sporedu tudi po-
ulični tek za člane in članice.
Tek se je udeležilo 27
tekmovalcev iz Lenarta,
Murske Sobote, Markove,
JLA in domačinov.

Med članicami je zmaga-
la Nežika Vrabi pred sestro
Anko in Zaliko Strelec iz
Markovc; pri članih pa Mi-
lan Balek iz Murske Sobote
pred Borisom Zoharjem,
Ptuj in Zvonkom Jančičem
iz Lenarta.

Med ekipami je zmagala
pri članicah TVD Partizan
Markovci, pri članih TVD
Partizan, Lenart.

Zmagovalci so prejeli po-
kale, diplome in praktične
nagrade. Organizacija tek-
movanja je bila dobra.

BOSNA, PRIJEDOR — ZMAGOVALEC TURNIRJA V PTUJU

V soboto je bil na stadi-
onu Drave v Ptuj turnir v
počastitev praznika občine
Ptuj. Po večurnem tekmo-
vanju smo lahko videli lep
rokomet, ki so ga prikazale
ekipe, kljub temu da so v
začetku svojih priprav za
naporna ligaška tekmovanja.
Na turnirju so sodelovale

ekipe Varteksa iz Varaždina,
Kovinarja iz Maribora, Bos-
na iz Prijedora ter domače
Drave.

Rezultati: Bosna — Kovi-
nar 27:18, Drava — Varteks
17:13, Kovinar — Varteks
14:19, Bosna — Drava 198.

Končni vrstni red: Bosna,
Drava, Varteks in Kovinar.
Zmagovalec je prejel po-
kal Ob ZTK; vse ekipe pa
diplome, slike mesta Ptuja,
knjigo Ptuja ter vsi udele-
ženci značke Ptuja.

Turnir je v organizaciji
ObZTK in RK Drave bil
odlično izveden.

anc

TATVINA DENARJA

V ponedeljek, 9. avgusta,
je prijavila na postaji milice
v Ptuj Marija Pišec, upo-
kojenka iz Draženc, da ji
je neznan storilec, po vsej
verjetnosti v petek, 6. av-
gusta, ukradel iz zaklenjene-
ga stanovanja 7800 novih di-
narjev gotovine. Marija je
povedala, da ves ukradeni
denar ni bil njen. Njenih je
bilo samo 800 dinarjev, 7000
dinarjev pa je last njenega
brata Vinka. Stanovanje Ma-
rije Pešec je bilo zaklenjeno,
vendar do časa, ko smo do-
bili podatke o dogodku, še
ni znano, kako je neznan
storilec prišel v stanovanje.
Prav tako še ni bil znan sto-
rilec in za njim še vedno po-
izydujejo.

-FK-

RAZPIS

Solski center za kovinsko stroko v Ptuj po-
novno objavlja razpis v srednjo tehnično šolo —
strojni oddelek za odrasle. Prijave sprejema rav-
nateljstvo šole do 20. avgusta 1971.

Kandidati naj priložijo:

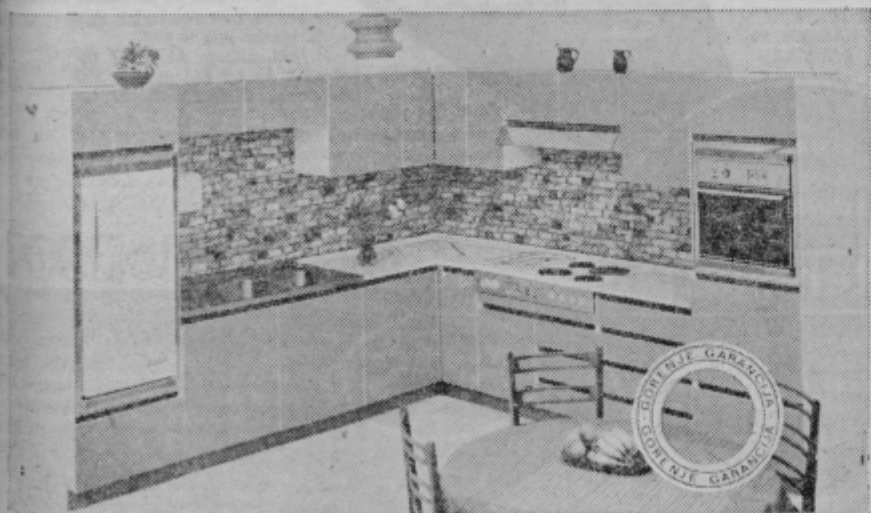
1. prošnjo, kolkovano z 1 dinarjem;
2. zaključno spričevalo;
3. rojstni list.

Solski center za kovinsko stroko Ptuj

NOVO GORENJE

V ŠIROKEM PROGRAMU

KUHINJA MNOGIH KOMBINACIJ - KUHINJA VAŠIH ŽELJA

KJER ODLOČATA KVALITETA IN FUNKCIONALNOST
SODOBNA KUHINJA JE ŠESTAVA
POHISTVA IN GOSPODINJSKIH APARATOV,
KI VAM POSTAVLJENI NA PRAVO MESTO
PRIHRANIJO VELIKO TRUDA IN ČASA
GORENJE PROIZVAJA OBOJE

Za vojsko vsi zakladi sveta

Za hip se sprijaznimo s stališčem, da velja logika naslednje zgodbe:

»Nekje je živela štiričlanska družina. Vsi člani družine so zatrjevali, da se imajo neizmerno radi, vendar si niso zaupali. Zato so začeli kupovati strupe, vsak zase — po načelu, eden zavda drugemu, mu vrne milo za drago. Vsak izmed njih je v strahu, da ga drugi ne bi prehitel, kupil na leto za 66.000 starih dinarjev strupov. Tako so živeli v miru rekoč, da so med seboj izpostavili ravnotežje. Za vsak primer pa je vsak izmed njih napravil načrt, da nakupi v naslednjih desetih letih še za 1.650.000 starih dinarjev strupa — da ga drugi ne bi prehiteli...«

Zgodba je le na pol izmišljena. Resničnih je tistih 66.000 starih dinarjev, ki ustrežajo deležu, kakršen povprečno odpade na vsakega izmed treh milijard Zemljanov in skupaj okrog 160 milijard dolarjev stroškov za oboroževanje na svetu. Resničnih je tudi 1.650.000 din, ki ustrežajo 4000 milijardam dolarjev, kolikor znašajo oboroževalni načrti našega sveta za naslednje desetletje.

Pustimo ob strani možnost, da bo v stanovnju, preatranem s strupi, nekdo pomotoma posegel po skruti smrti in porušil tako slavljenno ravnotežje moči. Pomislimo pa raje, kaj tolikšno vlaganje za takšno oborožitev pomeni za naš svet.

V Ameriki že deveto leto deluje tako imenovani »Biro za ekonomiko agencije za kontrolo oborožitve in razoroževanja ZDA.« Lansko leto je že tretjič izdal svetovni pregled izdatkov za oboroževanje pod naslovom »Svetovni vojaški izdatki za leta 1966 in 1967«, ki zajema 120 držav in ki je povzročil v vsem svetu neverjetno pozornost. Iz dolgočasnih preglednic, indeksov in odstotkov namreč sili na dan strašna resnica.

Na omenjenem biroju so vzeli za osnovo svoje študije razmerje med vojaškim proračunom, bruto narodnim dohodkom, stroški za šolstvo in stroški za zdravstvo v vseh 120 državah. Pri zbiranju podatkov so se naslonili na ameriške vladne agencije in na mednarodne organizacije, zlasti na UNESCO in na WHO, Svetovno zdravstveno organizacijo. V uvodu pravijo, da so imeli veli-

ke težave pri zbiranju podatkov, ker so ti marsikje tajni, povrh pa so še velike razlike v nomenklaturah in sistemu finančnega obračunavanja. Težavno je bilo tudi spreminjanje podatkov iz posameznih držav v enotno valuto, ameriški dolar, saj uradni tečajji posameznih valut, namenjeni predvsem mednarodni trgovini, mnogokrat ne odražajo resnične kupne moči domače valute. Zaradi povedanega podatki te študije ne morejo biti absolutno zanesljivi, čeprav dajejo v povprečju zelo verjetno in točno sliko položaja na področju oboroževanja.

Zadnji podatki, ki jih vsebuje študija, zadevajo leto 1967. V tem letu je ves svet porabil 182 milijard dolarjev za oboroževanje, to pa je kar za 50 milijard več kot leta 1963. Stroški oboroževanja neprekinjeno rastejo že od leta 1950 in so se od takrat vsaj podvojili v znesku, ki odpade na vsakega Zemljana. V obdobju od 1964 do 1967 so stroški za oboroževanje narasli za 24 odst., medtem pa je prebivalstvo našega planeta naraslo za 7 odst. in skupni bruto narodni dohodek za 16

odst. Leta 1967 je šlo za vojaške potrebe 7 odst. bruto narodnega dohodka vsega sveta — ta znesek pa je enak bruto narodnemu dohodku 1.000.000.000 ljudi, ki živijo v Latinski Ameriki, Južni Aziji vključno Indijo in Pakistan ter na Srednjem vzhodu.

Najbolj žalostna je primerjava med stroški za vojsko in stroški za šolstvo in zdravstvo. Na vsem svetu so leta 1966 izdali za šolstvo

111 milijard dolarjev, za vojsko pa 159 milijard dolarjev. V istem letu so porabili za zdravstvo na vsem svetu komaj tretjino zneska, ki je šel za oboroževanje.

Orožje je torej Zemljanom mnogo več vredno, kot znanje in zdravje!

To se dogaja v našem svetu, kjer stradata dve tretjini prebivalcev, v svetovni ga duši neznanje in neštete bolezni.

AKCIJSKI PROGRAM Ob. SZSS PTUJ

(Nadaljevanje s 5. strani)
Nadaljevanje zaposlovanja teh delavcev v občini.

Sodelovati v razgovorih z delavci, ki so zaposleni v tujini, ob njihovem bivanju doma.

Za izvedbo naloge so odgovorni:

— podpredsednik komisije za družbeni standard in socialna vprašanja Franc Donaj in člani komisije;

— predsednik odbora za medobčinsko sodelovanje in mednarodne zveze Alojz Čuček in člani odbora.

19. Medobčinsko, medrepubliško in mednarodno sodelovanje

Uresničitev resolucij drugega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, sklepov 17. seje predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije in 20. seje CK ZK Slovenije zahteva poglobljeno nada-

ljevanje medobčinskega in medrepubliškega sodelovanja, izmenjavo izkušenj in dogovarjanja za skupne politične akcije.

Občinski in medobčinski odbori strokovnih sindikatov ter občinski svet Zveze sindikatov Ptuj naj načrtno razvijajo sodelovanje.

Za izvršitev naloge so odgovorni:

— predsednik odbora za medobčinsko sodelovanje in mednarodne zveze pri občinskem svetu ZSS Ptuj Alojz Čuček in člani odbora.

— občinski in medobčinski odbori strokovnih sindikatov;

— občinski svet Zveze sindikatov Ptuj.

V Ptuj, dne 30. jun. 1971
VII. PLENUM
OBČINSKEGA SVETA
ZVEZE SINDIKATOV PTUJ

Glinzburg na Donavi (Zahodna Nemčija)

MENGELE

Nenadomestljive samonakladalne priklovice z veliko zmogljivostjo od 16 m³ do 32 m³. Naprava za nakladanje napolni priklovice v nekaj minutah. Priporočamo silažne kombaljne za koruzo in trosilke gnoja.

ZA TRAVNIKE NA NAGIBIH IN RAVNINAH

Nakladalnik EC z 11 priključki: Zajemalka za kopanje jarkov, Grablje za pesek, gramoz, zemljo, čiščenje jarkov, Klešče za nakladanje gnoja, pese, vreč itd.

Ferrara (Italija)

ZA HRIBOVITE PREDELE: Kombi naprave Wiesel za kopanje, trošenje, obračanje in zgrabljanje ter za trošenje rudniških gnojil. Motor ima 9 KM. Motorna kosilnica ALPINIST tip RN od 6 do 7,5 KM in težo 150 kilogramov z obračalnikom.

ZA VSE PREDELE: Tračni obračalnik HEUBLITZ za trošenje redi, obračanje, zgrabljanje in trošenje zgrabkov. Delovna širina od 2,25 do 2,50 m. Priporoča Kmetijski inštitut Slovenije.

Mürztal (Avstrija)

ACME

Treviso (Italija)
Odlični motorji za razne stroje, predvsem pa za BCS kosilnico, in za enosne traktorje domače proizvodnje tip »Maček«.

Milano (Italija)
Za nego vrtno trate: ročna motorna kosilnica in električna kosilnica.

MAC

EXPORT IMPORT LJUBLJANA, TITOVA 38
Nasvidenje na Gorenjskem sejmu v Kranju od 6. do 17. avgusta 1971

CARLO PESCI

BCS

Milano (Italija)
Najnovejša motorna kosilnica mod. 622 — II. serija: motor ima 13 KM. Stroj ima menjalnik s 4 prestavami. Jamstvo je 3 leta za vse dele, ki so v djni koptel in 1 leto za ves stroj. Lastnik ima 2 brezplačna servisna pregleda. H. kosilnic je mogoče kupiti še 9 priključkov. Pogon na bencinski ali diesel motor.

agrotehnika

DEUTZ

(Zahodna Nemčija)
Traktor DEUTZ v Evropi največ kupujejo, ker je zanesljiv ter sodoben in poveča gospodarnost kmetije. Delo z njim je udobno, izbirate lahko med traktorjem z motorjem od 22 KM pa do 160 KM. Razni dodatki in priključki.

FERRARI

Milano (Italija)
Prenosni avtomatski varilni aparat za razna montažna opravila na terenu.

Luzzara (Italija)

KHD

Traktorji in motokultivatorji
Poseben traktor s pogonom na vsa 4 kolesa MT 65. Motor: Diesel, 4-taktni, 30 do 40 KM, 8 priključkov.

MOSA

Vsa strokovna komercialna pojasnila vam nudi Agrotehnika v Ljubljani, Celju, Mariboru, Murški Soboti, Ljubomeru, Poreču, Zagrebu, Beogradu in na sejmu v Kranju. Nadomestni deli zagotovljeni.

Ali že veste...?

— Pri raziskovanju vesolja si je človek dolga stoletja pomagal samo z lastnimi čutili. Pred 350 leti je uporabil prvi optični teleskop, skozi katerega je opazoval zvezde. Odtlej je astronomija znatno napredovala, ker so začeli ljudje izdelovati vedno boljše in večje teleskopske, nič manjši pa ni bil poznejši napredek fotografije. Pri proučevanju zvezd je človek uporabil tudi druge izume. Dandanes lahko astronomi proučujejo tudi tiste zvezde, ki se ne vidijo in jih ni mogoče opaziti s prostim očesom. To so tako imenovane radijske zvezde. Nekatere so precej blizu, seveda merjeno v astronomskih merilih, mnoge pa so prav fantastično oddaljene od nas, tudi po več milijonov svetlobnih let. (Svetlobno leto je čas, ki ga svetloba premaga v enem letu). Te zvezde oddajajo signale, ki jih astronomi odkrivajo s pomočjo velikanskih anten. Radijski teleskop je splošno ime za napravo, ki sprejema radijske valove in določa njihovo smer, moč in valovno dolžino. Poznamo več tipov radijskih teleskopov, najbolj znan pa je tip z veliko anteno v obliki krožnika. Antena je pritrjena na tla tako, da se lahko pod različnimi koti usmerja proti nebu. Pravzaprav je postavljena na kolesa, ta pa so na krožnih tirih tako, da je mogoče postaviti v različne položaje. Antena je usmerjena proti določenemu delu neba. Slabotni valovi, ki prihajajo iz vesolja, zadenejo ob »krožnik« in potujejo od tod na resnični sprejemnik, ki je montiran v sredini antene. Signale okrepijo in jih posnamejo, da bi jih lahko

pozneje proučevali. Teleskop pogonjajo električni motorji, ki so na vrhu stolpa. Vse gibe in premike antene sproti nadzirajo na komandni plošči v bližnjem komandnem prostoru.

— MIL M 1-10 je sovjetski helikopter, ki velja za največjega na svetu. Sodi med sorazmerno nove tipe helikopterjev, ki jih imenujejo »leteči žerjavi«, uporabljajo pa jih za prenašanje večjih tovorov in strojev na območja, ki so dostopna samo po zračni poti. M 1-10 je dolg več kot 30 metrov. Pod trupom ima ploščad za težke tovore. Na vsem velikanskem ozemlju Sovjetske zveze nenehno iščejo rudna bogastva. S takimi helikopterji prenašajo k odkritim rudnikom cevi, montažne zgradbe in celo težka vozila, na primer tovarnjake. Helikopter te vrste je pri poskusnem letu prenesel naenkrat kar celo poljsko bolnišnico z opremljeno operacijsko sobo in sicer v kraj, ki je na stotine kilometrov oddaljen od bližnjega civiliziranega mesta. Te leteče žerjave izdelujejo v različnih verzijah. Model M 1-10 K ima posebno pilotsko kabino tik pod nosom; v njej sedi en sam pilot, ki je obrnjen proti repu. Tako lahko nadzira pristank helikopterja in spuščanja tovara na tla.

— Računajo, da da tona urana prav toliko toplote kot milijon ton premoga. Jedrski reaktor v elektrarnah uporabljajo za postopno pridobivanje toplote, ki je potrebna, da bi dobili paro; ta pa je neogiben energetski vir za pogon turbin. Takšno je zaporedje pri pridobivanju elektrike v jedrskih elektrarnah. Jedrska reakcija

nastane, kadar se v pravilnem razmerju združujejo določene količine radioaktivne snovi. Uranove palice se dvigajo in spuščajo v reaktorju, s tem pa se zvišuje ali znižuje toplota v jedrski peči. V najnovejših reaktorjih, v katerih je hlajenje plinško, vbrizgavajo ogljikov dioksid okrog »vroče posode«, potem pa ga odvajajo skozi ščit iz trdega betona, ki je potreben, da so ljudje varni pred nevarnim radioaktivnim žarčenjem. Vroč plin gre nato v toplotni izmenjalnik, kjer se ohladi z vodo, ki se zaradi tega spreminja v paro, ki poganja parne stroje, ti pa električne generatorje. Ohlajeni plin potem, ko opravi svoje »delo« gre spet nazaj v reaktor, kjer se ponovno segreje.

— Kapitan Jacques-Yves Cousteau je več let raziskoval življenje v morju. Skonstruiral je kroglo, ki jo je moč spustiti na morskno dno. Imenuje se Conshelf Three. Potapljači, imenovani oceanavti, v njej lahko živijo dalj časa, s seboj pa lahko vzamejo večje zaloge hrane in pijače. Obenem lahko proučujejo ribe in rastline, ki oddajajo njihovo začasno bivališče, iz katerega lahko zlezajo skozi posebno odprtino, seveda oblečeni v posebno potapljaško opravo. Notranjost krogle je pod pritiskom, da voda ne more vanjo. Ljudje v njej imajo stik s poveljstvom na površini s telefonom, ljudje na ladji pa lahko opazujejo, kaj se dogaja v krogli na televizijskih zaslonih. Okrog krogle so namreč na posebnih vzvodih nemeščene posebne televizijske kamere, prikrojene za snemanje pod vodo. Potapljače ves čas nadzorujejo medicinski strokovnjaki, ki tako spoznavaajo, kako učinkuje življenje pod vodo na potapljače.

— Američani so skonstruirali več letal, ki so podobna po svoji obliki letečim krožnikom in so zato dobila tudi podobno ime. »Flying Flapjack« (v dobesednem prevodu »leteči narašt«), prvo takšno letalo, je poletelo leta 1942 in je imelo dva elisna barvana motorja. Zamenjal ga je XF 5U-1, štirimotorno letalo, ki je

zmoglo največjo hitrost 760 kilometrov na uro. Tudi gradnja teh letal so opustili, ko so se pojavila reaktivna letala. Tedaj so izdelali letalo na reaktivni oagon imenovano »Zinnermanov leteči krožnik«, ki je posekal v svoji hitrosti vsa nadzvočna letala.

-FK-

Krvodajalci

Posamezni krvodajalci v juliju 1971

Jože Letonja, Zetale 57, Stefka Srdinšek, Nova vas 40, Marija Kekec, Nova vas 72, Mirko Vojsk, Stojnci 133, Stanko Rakuš, Nova vas n. h., Franc Rakuš, Nova vas n. h., Frančka Brumec, Zavrč 1, Franc Brumec, Dravinjski vrh 13, Janez Črešnik, Spuhlja 101, Stanko Ber, Rogoznica 73 a, Jože Roškar, Dravinjski vrh 13, Janez Črešnik, Spuhlja 110, Fanička Nadižar, C. M. dr. 6, Franc Leber, Cankarjeva 6, Ivan Nahberger, C. M. dr. 1 a, Ana Fric, Moškanjci 8, Nada Pohl, Selska cesta, Vlado Bezjak, Budina n. h., Ivan Kosec, Gorišnica 74, Bernarda Bezeljak, Prešer-

nova 35, Janko Kose, C. M. dr. 36.

DAROVALCI IZ KIDRIČEVEGA — TEREN

Ernest Jamer, Kidričevo 15, Milan Magdič, Kidričevo 5, Terezija Pfeifer, Kidričevo 35, Cilika Bigec, Njiverce 14, Ivana Kokol, Njiverce 11, Anton Selinšek, Kidričevo 14, Ivan Kmetec, Kidričevo 36, Matilda Repič, Njiverce 32 b, Mirko Struč, Njiverce 21, Matilda Struč, Kungota 32, Janez Horvat, Njiverce 35 b, Franc Dominc, Kungota 47 a, Miran Fric, Kungota 21, Matilda Struč, Kungota 32, Antonja Sakelšek, Kidričevo 8, Milena Kešpert, Kungota 48.

Vsem darovalcem za darovano kri iskrena zahvala!

Osnovna šola Videm pri Ptuj RAZPISUJE

prosto delovno mesto predmetnega učitelja za angleški jezik.

Nastop službe 1. septembra 1971.

Stanovanja ni.

Ravnateljstvo.

PARKIRANJE PREPOVEDANO — NA FRANCOSKI NAČIN

Kot v okolici vseh velikih letališč na svetu, primanjkuje parkirišč tudi v okolici nariškega letališča Orly. Kazen za parkiranje na prepovedanih prostorih je 10 frankov — to pa je malo v primeri z zamudo letala. Zato Francozi množično parkirajo tam, kjer ne bi smeli — policija pa si ni mogla pomagati.

Francozi pa ne bi bili Francozi, če se ne bi domislili: odslej lepito policiji na vetrobrane napačno parkiranih avtomobilov na Orlyju velike napise »Parkiranje prepovedano«.

Pri tem uporabljajo lepilo, ki popusti šele pod vplivom velikih količin vroče vode. Te pa na letališču seveda ni lahko dobiti.

Menda je napačnega parkiranja že precej manj.

GORIŠNICA

15. avgusta italijanski film ZA VSAKO CENO.

LJUTOMER

14. in 15. avgusta angl.-it. film ŠTIRJE KOMANDOSI ZA NORVEŠKO; 18. in 19. avgusta ameriški film PROFESIONALCI.

PTUJ

12. avgusta ameriški film PONY EKSPRES; 13. in 14. avgusta ameriški film BOB — CAROL — TED — ALICE; 15. avgusta italijanski film MOSTIŠČE; 17. in 18. avgusta francoski film ZEN-SKE.

SLOVENSKA BISTRICA

12. in 13. avgusta italijanski film LJUBEZENSKA ZGODBA (za miadino neprimerno); 14. in 15. avgusta it.-sp. film SAMOMORILSKI KOMANDOSI; 18. in 19. avgusta angleški film ČRNA MORA.

TCMAŽ PRI ORMOŽU

15. avgusta ameriški film TARZAN IN NJEGOV SIN.

Kreditna banka Ptuj

— POSLOVALNICA KIDRIČEVO

- opravlja vse kreditne in devizne posle
- odkupuje in prodaja tuje valute
- izvršuje devizna nakazila za tu- in inozemstvo
- odpira devizne račune občanom in sprejema devizne hranilne vloge
- opravlja vse ostale bančne posle

Hranilne vloge za Kreditno banko Ptuj sprejemajo in izplačujejo tudi vse pošte v občini in Služba družbenega knjigovodstva v Ptuj.

Kreditna banka Ptuj — banka za vas

Radijski program

NEDELJA, 15. avgusta
 4.30 Dobro jutro — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Z vami na izletu 5.45 EP 6.00 Jutranja kronika 6.30 EP 6.50 Danes za vas 7.00 Poročila 7.20 EP 7.30 Za kmetijske proizvajalce 8.00 Poročila — Radijski in TV spored 8.05 Mladinska igra za otroke 8.40 Skladbe za mladino 9.00 Poročila 9.05 Koncert iz naših krajev 10.00 Poročila 10.05 Se pomnite, tovariši! ... 10.25 Pesmi borbe in dela 10.40 EP 10.45 Poslušalci čestitajo — vmes ob 11.00 Poročila 12.00 Poročila 13.00 Poročila 13.15 Obvestila in zabavna glasba 13.30 Reportaža 13.50 Domači ansambli 14.00 Poročila 14.05 Slovenske narodne 14.30 Humoreska tedna 14.50 Godala v ritmu 15.00 Poročila 15.05 Igramo za razvedrilo 15.50 EP 16.00 Radijska igra 17.00 Poročila 17.05 Nedeljsko športno popoldne 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 »V nedeljo zvečer« 22.00 Poročila 22.20 Plesna glasba 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Jazz 24.00 Poročila.

VSAK DAN

RAZEN V NEDELJO:

4.30 Dobro jutro — vmes ob 5.00 Poročila 5.30 Danes za vas 5.45 EP 6.00 Jutranja kronika 6.30 EP 6.50 Rekreativna 7.00 Poročila 7.15 EP 7.25 Radijski in TV spored 7.45 EP 8.00 Poročila.

PONEDELJEK, 16. avgusta

14.00 Poročila 14.10 Iz partitur Mojmir Sepeta in Boruta Lesjaka 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Poje moški zbor iz Ribnice 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Armando Trovajoli 17.00 Poročila 17.10 Glasbeno popoldne 18.00 Poročila 18.45 »Signali 18.35 Orgle v ritmu 18.45 Kulturni pletni vodnik 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Jožeta Krezeta 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Arrigo Boito: Odlomki iz opere »Mefistofeles«: 20.50 Melodija za melodijo 21.30 Pol ure z Jožetom Privškem 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Slovenski pevci zabavne glasbe 24.00 Poročila.

TOREK, 17. avgusta

14.00 Poročila 14.10 18 tednov — 18 oktetrov 14.40 »Na poti s kitaro« 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Recital Miloša Pahorja 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Arturo 17.00 Poročila 17.10 Simfonični koncert 18.00 Poročila 18.15 V terek nasvidenje! 18.45 Z ansambelom Bele vrane 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Dorka Škoberne 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Prodajalna melodij 20.30 Radijska igra 22.00 Poročila 22.15 Mozartov večer 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Zabavna glasba 24.00 Poročila.

SREDA, 18. avgusta

14.00 Poročila 14.10 Ob lahki glasbi 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Uvertura in simfonija 16.00 »Vrtljak« 16.40 Z orkestrom Henry Krips 17.00 Poročila 17.10 Musorgski s Soltijem in Karajanom 18.00 Poročila 18.15 Popevka poletja 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Glasbene razglednice 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Simfonični orkester 22.00 Poročila 22.15 Jazz 23.00 Poročila 23.05 Literarni nokturno 23.15 Popevke 24.00 Poročila.

ČETRTEK, 19. avgusta

14.00 Poročila 14.10 Lahka glasba 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Jodlerji s švicarskih planin 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Roger Roger 17.00 Poročila 17.10 Po željah poslušalcev 18.00 Poročila 18.15 Iz kasetine produkcije RTV Ljubljana 18.30 Opretna uvertura 18.45 Naš podlistek 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Kvartet Silva Stingla 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Domače pesmi 21.00 Vabimo vas na bralno vajo 21.40 Glasbeni nokturno 22.00 Poročila 22.15 Skladatelj Vojislav Vučković 23.00 Pri tujih radijskih postajah 23.30 Popevke 24.00 Poročila.

PETEK, 20. avgusta

14.00 Poročila 14.10 Skladatelj Marijan Vodopivec 14.30 EP 14.35 Poslušalci čestitajo 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Napotki za turiste 15.35 Glasbeni intermezzo 15.40 V plesnem ritmu 16.00 »Vrtljak« 16.40 Orkester Boston Pops 17.00 Poročila 17.10 Človek in zdravje 17.20 Operni koncert 18.00 Poročila 18.15 Glasbeni vsak dan 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel Franca Flereta 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00 Moški zbor »Kaval« iz Sofije 20.30 Top-pops 13 21.15 Oddaja o pomorščakih 22.00 Poročila 22.15 Jazz 24.00 Poročila.

SOBOTA, 21. avgusta

14.00 Poročila 14.10 Veliki zabavni orkestri 14.30 Mezzosopranistka Marjana Radev 14.55 EP 15.00 Dogodki in odmevi 15.30 Glasbeni intermezzo 15.40 Pesmi in plesni jugoslovanskih narodov 16.00 »Vrtljak« 16.40 Ob isti uri 17.00 Poročila 17.10 Gremo v kino 17.50 Kitara v ritmu 18.00 Poročila 18.15 Rubinsteln igra Griega 18.45 S knjižnega trga 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila 19.15 Ansambel bratov Avsenik 19.25 EP 19.30 Radijski dnevnik 20.00—22.00 Večer z napovedovalko Antonijo Rahonc — vmes ob 20.30 Radijska igra 22.00 Poročila 23.05—01.00 S pesmi in plesom v novi teden — vmes ob 24.00—24.05 Poročila 01.00 Poročila.

Poklicna poljedelsko živinorejska šola

Turnišče pri Ptujju, sprejema še dijake in to:

a) v poklicno dvoletno šolo; pouk se prične 15. septembra 1971

b) za kmečki oddelek; pouk se prične 15. oktobra 1971

Na šolo je treba poslati prošnjo in zadnje šolsko spričevalo.

Ustrezna pojasnila lahko dobite tudi na šoli, dnevno od 8. do 11. ure; razen v soboto.

Ravnateljstvo.

— Uredite si vaše denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

— 84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hitre, učinkovite in zanesljive bančni servise!

Ljubljanska banka

— PRAVI NASLOV ZA DENARNE ZADEVE!

PRODAM gradbeno parcelo blizu zadružnega doma Rogoznica. Naslov v upravi.

PRODAM štiri kolesa za srednje težki voz in peč kamin. Osvald Zelenko, Rogoznica 55.

OPOZARJAM vsakogar, tudi Simona in Stefanijo Habjanič iz Lancove vasi, da nima nikdo pristopa na njivo mladoletnih Ivanke, Marjane in Anice Požar iz Lancove vasi 60 ter bom vsakogar, ki ne bo upošteval tega opozorila, sodno preganjala. Neža Požar.

KUPIM dobro, mlado kravo mlekarico za vožnjo s komatom. Osvald Zelenko, Rogoznica 55.

DEKLE, pridno in pošteno, za pomoč v kuhinji, sprejemem. Plača dobra po dogovoru. Možnost priučitve strojnega pletilstva ali šivanja pletenin. Nastop službe je možen takoj. Amalija Slapnik, Bočna 133, 63341 Smartno ob Dravi.

DAM stavbo v rušenje in ostalo. Naslov v upravi.

PRODAM po zelo ugodni ceni 50 metrov plastičnih cevi 5/4, 2,5 metra svinčenih cevi 5/4 ter zgorajni del peči za kopalnico. Franc Ribič, Krčevina 32, Ptuj.

UGODNO prodam spalnico iz trdega lesa. Anrej Podbreznik,

Osnova šola Velika Nedelja

razpisuje

prosto delovno mesto

učitelja telesne vzgoje za nedoločen čas.

Pogoj: PU.

Umrl je bivši trgovec

IVAN RAŠL

iz Ptujja, Jadranska 15

Pogreb pokojnika bo v petek, 13. avgusta ob 16. uri iz mrliške veže na mestnem pokopališču v Ptujju.

Spore

NEDELJA, 15. avgusta

9.35 Pet minut po dnevniku 9.40 Kmetijski razglednik 10.30 Kmetijska oddaja 10.40 Pika Nogatova 10.50 Pika Nogatova 11.35 Mestece 12.35 Helsinki: Evropsko letsko prvenstvo 1.25 Pika Nogatova 1.35 Cickak 1.45 TV dnevnik 20.30 3-2-1 2.30 Ljubezan, ljubezen 2.45 Glas na obisku 21.50 Poročila 22.05 Športni spored 22.35 Odpoved sporeda.

PONEDELJEK, 16. avgusta

17.40 Drečček in trije sovčki 18.00 Obzornik Konjon tare 19.05 Mladost 19.50 Cickak 20.00 dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 Strindberg: Gospodična 21.15 Dürerjeva razstava v Nürnbergu.

TOREK, 17. avgusta

18.20 Obzornik 18.35atelj Ben 19.05 Srečan studiu 19.35 Znamenite male dežele 19.48 Peščiči 19.50 Cickak 20.00 dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 Fantovščina, Malo za malo za res, Poročila.

SREDA, 18. avgusta

16.30 Nogomet: Čelik Avstrija 18.15 Obzornik Pika Nogatova 19.00 Rika in lutkovni filmi 19.35 sledih napredka 19.50 čak 20.00 TV dnevnik 3-2-1 20.30 I. Štivičič: gredo divje svinje 21.30 ša srečanja na tujem: človeku in elektrarni Poročila.

ČETRTEK, 19. avgusta

18.20 Obzornik 18.35 Džina 19.05 Enkrat v 19.20 Vse življenje v letu 19.50 Cickak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 L. Tolstoj: Vojna in mir XXI. stoletje 22.15 Viva Štirje letni časi, Poročila.

PETEK, 20. avgusta

18.20 Obzornik 18.35 žav (Umag) 19.00 Me Peyton 19.50 Cickak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 S pesmijo in plesom Odisėja miru: Davek in visnost 22.50 Poročila.

SOBOTA, 21. avgusta

14.00 Bagsvaerd: Evropsko prvenstvo v veslanju Obzornik 18.30 Po domačem ansamblom Borisa Teršiča 18.55 Bratovščina Sila galeba 19.25 Mozaik 19.30 kažipot 19.50 Cickak 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1 20.30 A. P. Čehov: Medved Svet otokov in atolov Maščevalci 22.20 Poročila.

POMAGAJ SI SVOJE
 IN UNIO
 TI BO POMAGAL